

EVROPSKA
KOMISIJA

Strasbourg, 1.4.2025
COM(2025) 123 final

2025/0084 (COD)

Predlog

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

**o spremembi uredb (EU) 2021/1058 in (EU) 2021/1056 glede posebnih ukrepov za
obravnavanje strateških izzivov v okviru vmesnega pregleda**

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PREDLOGA

• Razlogi za predlog in njegovi cilji

Vmesni pregled kohezijske politike je priložnost za države članice, da sredstva za obdobje 2021–2027 preusmerijo v naložbe v obrambne zmogljivosti ter konkurenčnost in strateško avtonomijo EU in druge nove prednostne naloge, vključno s cilji dogovora o čisti industriji, in sicer tako, da Komisiji predložijo ustrezne spremembe programov. Vendar okvir za naložbe kohezijske politike, določen v uredbah o ESRR, Kohezijskem skladu in SPP, ni dovolj usklajen s temi novimi prednostnimi nalogami. Poleg tega je potrebna dodatna prožnost, da bi pospešili naložbe na teh področjih, zlasti za okrepitev odpornosti gospodarstva EU in vseh njenih regij v tem prelomnem geopolitičnem trenutku za EU. Ta predlog vsebuje številne prilagoditve navedenih uredb za doseg te ciljev.

Uskladitev naložb v okviru kohezijske politike z novimi prednostnimi nalogami

V zadnjih letih je za geopolitično dinamiko značilna velika negotovost, zaradi česar je treba temeljito ponovno oceniti strateško avtonomijo, odpornost in pripravljenost EU. Do teh sprememb prihaja vzporedno z zelenim, socialnim in tehnološkim prehodom, ki hitro spreminjajo svet okoli nas. Izzivi, ki jih prinašajo ti sočasni procesi transformacije, so bili celovito analizirani v poročilu o prihodnosti evropske konkurenčnosti, objavljenem septembra 2024. V poročilu je poudarjeno, da je nujno treba zapolniti inovacijsko vrzel, pospešiti prizadevanja za razogljičenje za okrepitev gospodarske konkurenčnosti in zmanjšati zunanjo odvisnost z diverzifikacijo dobavnih verig in povečanjem doma proizvedene zelene energije ob hkratnih naložbah v odpornost proti podnebnim spremembam, digitalizacijo in kritične sektorje.

V odziv na to je bilo že začetih več pomembnih pobud za povečanje gospodarske odpornosti in strateške avtonomije EU. Med njimi so platforma za strateške tehnologije za Evropo (STEP), katere cilj je utrditi vodilni položaj Evrope na področju tehnologije, načrt REPowerEU, katerega namen je zmanjšati odvisnost od zunanjih virov energije, pospešiti zeleni prehod in dokončati ukrepe, ki že potekajo prek programov kohezijske politike, ter mehanizem za okrevanje in odpornost, namenjen podpiranju strukturnih sprememb v državah članicah in regijah ter krepitvi njihove odpornosti.

Kohezijska politika ima kot glavni naložbeni instrument EU v večletnem finančnem okviru ključno vlogo pri podpiranju teh prednostnih nalog. Spodbuja ciljno usmerjene naložbe, ki prispevajo k ekonomski, socialni in teritorialni koheziji, hkrati pa odgovarjajo na nastajajoče izzive. Vendar je bil regulativni okvir, ki ureja sklade kohezijske politike za obdobje 2021–2027, pripravljen, dogovorjen in sprejet pred vrsto večjih geopolitičnih in gospodarskih dogodkov, ki so od takrat spremenili nekatere strateške politične prednostne naloge EU.

Podobno so bili v istem obdobju pripravljeni in odobreni partnerski sporazumi ter nacionalni in regionalni programi kohezijske politike, ki odražajo takratne prednostne naloge. Glede na spreminjajoče se svetovne in regionalne razmere je vmesni pregled leta 2025 ključna priložnost za oceno, kako se izvajajo in kako učinkovito prispevajo k spreminjajočim se prednostnim nalogam. Ta pregled bo pomagal ugotoviti, v kolikšni meri se lahko programi kohezijske politike neposredno in hitro odzovejo na hitro spreminjajoče se politične, gospodarske in socialne razmere.

Hkrati je postalo očitno, da se je na začetku izvajanje programov kohezijske politike za obdobje 2021–2027 soočalo z izzivi, ki so zavirali hitrejše črpanje in hitro izplačevanje

sredstev, kar je povzročilo zamude pri njihovem izvajanju v primerjavi s prejšnjimi programskimi obdobji. Do teh zamud prihaja v času, ko so večje in hitrejše naložbe bistvene za podporo gospodarski odpornosti in konkurenčnosti.

- Glede na navedeno Komisija predlaga ciljno usmerjene spremembe uredb (EU) 2021/1056 in (EU) 2021/1058. Namen teh sprememb je prilagoditi prednostne naložbe spreminjajočim se gospodarskim, družbenim in geopolitičnim razmeram ter našim podnebnim in okoljskim ciljem, hkrati pa uvesti večjo prožnost in spodbude, da bi se olajšala ter podprla hitra uporaba prepotrebnih virov. EU lahko z izpopolnitvijo okvira kohezijske politike za obdobje 2021–2027 zagotovi, da njeni naložbeni mehanizmi ostanejo prožni in odzivni, kar bo omogočilo učinkovitejši odziv na sedanje in prihodnje izzive.
- Da bi države članice lahko učinkovito izkoristile možnosti iz tega predloga, Komisija predlaga, da se jim dovoli, da svoj predlog za vmesni pregled ponovno predložijo v dveh mesecih po začetku veljavnosti tega predloga spremembe Uredbe (EU) 2021/1058. Nobena sprememba programa, ki bi se izvedla v skladu z novimi prednostnimi nalogami in prožnostmi, ne posega v uporabo ukrepov, sprejetih na podlagi Uredbe (EU) 2020/2092, in v skladnost zadevnih programov s prednostnimi nalogami iz člena 15 Uredbe (EU) 2021/1060. V zvezi s tem bo Komisija pozorno spremljala skladnost programov z zahtevami ustrezne zakonodaje EU.

Konkurenčnost in razogljičenje

Komisija je v kompasu za konkurenčnost, dogovoru o čisti industriji in akcijskem načrtu za cenovno dostopno energijo predstavila konkretne ukrepe, s katerimi bo Evropa ponovno postala konkurenčna in zagotovila trajnostno blaginjo, pri čemer bosta razogljičenje in krožnost gonilna sila rasti.

Zlasti energijsko intenzivne panoge imajo ključno vlogo v naših regijah in jim je treba pri reprogramiranju sredstev EU nameniti posebno pozornost. Te panoge se soočajo z velikimi izzivi, vključno z višjimi stroški energije v primerjavi z njihovimi svetovnimi konkurenti, še vedno nizko konkurenčnostjo nekaterih čistih tehnologij, upočasnitvijo povpraševanja v nekaterih glavnih sektorjih nižje v prodajni verigi, večjo mednarodno konkurenco zaradi presežnih zmogljivosti in subvencionirano proizvodnjo v državah, ki niso članice EU. Zato ti dejavniki znižujejo konkurenčnost energijsko intenzivnih panog ter ovirajo doseganje ciljev Evrope glede razogljičenja in odpornosti.

Kohezijski skladi že lahko podpirajo naložbe v podnebne cilje, kot so določeni v Uredbi (EU) 2021/1060, vendar bi bilo treba prizadevanja še pospešiti za zagotovitev, da bo razogljičenje gonilo rasti evropske industrije ter blaginje Evropejcev in Evropejk. Glede na znatne potrebe po naložbah za doseganje naših ciljev glede razogljičenja in konkurenčnosti morajo države članice še naprej vlagati v projekte, ki neposredno prispevajo k podnebnemu in energetskeemu prehodu v skladu z zahtevami iz člena 6 Uredbe (EU) 2021/1060, ki se bo še naprej uporabljal, da se ohrani ravnino naložb, povezanih s podnebjem.

Podporo projektom v okviru STEP bi bilo treba omogočiti v vseh regijah, tudi v bolj razvitih regijah v državah članicah Unije, katerih BDP na prebivalca je nad povprečjem EU, kolikor to dovoljujejo pravila o državni pomoči iz členov 107 in 108 Pogodbe, zlasti kolikor take naložbe prispevajo k strateškim ciljem Unije, kot so določeni v veljavnih smernicah, kot sta

prihodnji okvir za državno pomoč v okviru dogovora o čisti industriji (trenutno v javnem posvetovanju) in sporočilo o pomembnih projektih skupnega evropskega interesa¹.

Poleg tega bi bilo treba odpraviti druge omejitve v zvezi s STEP, kar zadeva zgornjo mejo, določeno na 20 % dodeljenih sredstev ESRR za reprogramiranje, ter črtati rok za predložitev sprememb STEP in koriščenje dodatnega enkratnega predfinanciranja. To bi moralo prispevati tudi k spodbujanju naložb v inovativne čiste tehnologije (proizvodne zmogljivosti in uvajanje), ki so bistvene za doseganje ciljev dogovora o čisti industriji, pa tudi na drugih pomembnih podpornih področjih, za katera STEP zagotavlja pomembne spodbude.

Pomembno je priznati in okrepiti tudi vlogo velikih podjetij pri regionalnem razvoju, saj usmerjajo raziskave, inovacije, znanje in prenos tehnologije k drugim podjetjem ter ustvarjajo povpraševanje in delovna mesta v celotni dobavni verigi. Da bi čim bolj povečali učinek podpore EU za spodbujanje rasti in konkurenčnosti, Komisija predlaga tudi razširitev možnosti za zagotavljanje podpore za produktivne naložbe v podjetja, ki niso MSP, v okviru ESRR v primerih, ko se finančna sredstva uporabijo za (1) podpiranje naložb, ki prispevajo k ciljem STEP, (2) krepitev industrijskih zmogljivosti za spodbujanje obrambnih zmogljivosti, (3) prispevanje k obrambnim projektom ter (4) olajševanje prilagajanja industrije, ki je povezano z razogljičenjem in podporo krožnim procesom proizvodnih procesov in proizvodov, na primer v avtomobilskem sektorju in energijsko intenzivnih panogah, v obsegu, ki ga dovoljujejo pravila o državni pomoči. Podprejo se lahko tudi naložbe v projekte, ki neposredno sodelujejo v pomembnem projektu skupnega evropskega interesa, kot ga je odobrila Komisija na podlagi člena 107(3), točka (b), PDEU, in Sporočila C(2021) 8481, v podjetjih, ki niso MSP. Podpore takim podjetjem je treba dodatno olajšati v okviru Sklada za pravični prehod (SPP), tudi tako, da se ne zahteva analiza vrzeli. Zato se predlaga, da se državam članicam v skladu s pravili o državni pomoči dovoli, da neposredno dodelijo podporo iz ESRR projektom, ki neposredno sodelujejo v pomembnem projektu skupnega evropskega interesa, ki ga je Komisija odobrila na podlagi člena 107(3), točka (b), Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) in Sporočila C(2021) 8481.

Za dodatno povečanje finančnega vzvoda, ki ga omogoča InvestEU, vodilni program EU za spodbujanje naložb v strateške in kritične industrije, ter spodbujanje možnosti za prenos, ki jih že zagotavlja zakonodaja, Komisija predlaga, da se omogoči prerazporeditev sredstev iz ESRR in Kohezijskega sklada v oddelke InvestEU za države članice za izvajanje novega finančnega instrumenta InvestEU za doseganje ciljev kohezijske politike.

Obramba in varnost

Zaradi trenutne geopolitične nestabilnosti, kakršne ni bilo desetletja, mora Evropska unija zdaj sprejeti ključne odločitve, da zagotovi svojo pripravljenost in varnost. Da bi Evropa zagotovila odvratanje z lastno obrambo, se mora pripraviti na to novo obdobje z znatnim povečanjem podpore za razvoj obrambnih zmogljivosti, manjšo odvisnost, odpornost infrastrukture in konkurenčnost obrambne industrije EU. Ta prizadevanja bodo Uniji omogočila, da se odzove na kratkoročno nujnost podpore Ukrajini in hkrati zagotovi dolgoročno stabilnost celine.

Komisija je Evropskemu svetu predlagala načrt za takojšen odziv, REARM Europe, v vrednosti 800 milijard EUR, in sicer z aktiviranjem vseh razpoložljivih finančnih vzvodov za hitro in znatno podporo naložbam v evropske obrambne zmogljivosti. S temi vzvodi lahko proračun Unije dodatno prispeva k tem skupnim prizadevanjem, med drugim z novim

¹ Sporočilo Komisije Merila za analizo združljivosti pomoči z notranjim trgom, da se spodbudi izvajanje pomembnih projektov skupnega evropskega interesa (UL C 528, 30.12.2021, str. 10).

namenskimi obrambnimi instrumentom in krepitvijo programa za evropsko obrambno industrijo (EDIP).

Da bi dopolnili ta orodja in dodatno spodbudili države članice, da neposredno podprejo naložbe v obrambo, je bistveno, da se lahko sredstva kohezijske politike hitro mobilizirajo. Te naložbe bodo povečale odpornost in konkurenčnost EU, hkrati pa spodbudile regionalni razvoj in rast. Z njimi bomo odgovorili tudi na dvojni izziv, s katerim se soočajo regije Unije, ki mejijo na Rusijo, Belorusijo in Ukrajino, tj. krepitev varnosti in hkratno oživitve njihovih gospodarstev.

Da bi zagotovili okvir, ki bo omogočal prožnost in finančno podporo, Komisija predlaga oblikovanje dveh novih specifičnih ciljev v okviru obstoječega področja uporabe podpore ESRR. Prvi novi specifični cilj državam članicam omogoča, da v okviru svojih programov za obdobje 2021–2027 v okviru cilja „naložbe za delovna mesta in rast“ reprogramirajo zneske za povečanje proizvodnih zmogljivosti v podjetjih v obrambnem sektorju brez omejitev v smislu geografske lokacije ali velikosti podjetja. Do finančne podpore za projekte obrambne industrije skupnega interesa v okviru EDIP bi morale imeti dostop tudi produktivne naložbe v podjetja, ki niso MSP, izvedene v vseh regijah EU, s čimer bi se okrepile splošne zmogljivosti Evrope na področju obrambe in pripravljenosti. Drugi novi specifični cilj, povezan z obrambo, prispeva k izgradnji odporne obrambne infrastrukture ali infrastrukture z dvojno rabo za spodbujanje vojaške mobilnosti v EU. Ta specifična cilja podpirata tudi vzhodne obmejne regije.

Predlaga se, da lahko države članice pri uporabi predlaganega okvira prejmejo dodatno enkratno predfinanciranje v višini 30 % zneskov, načrtovanih v okviru namenske prednostne naloge, in imajo možnost uporabe financiranja Unije v višini do 100 % za oba specifična cilja, pod pogojem, da se sprememba programa predloži leta 2025.

Cenovno dostopna stanovanja (vključno s socialnimi stanovanji)

Cene stanovanjskih nepremičnin in najemnine so v zadnjih letih znatno narastle. Hkrati plače niso rastle s podobno hitrostjo. Ta neenakomerna dinamika povzroča vse večjo vrzel med razpoložljivostjo cenovno dostopnih stanovanj in potrebami prebivalstva.

Povprečne cene stanovanjskih nepremičnin so se po gospodarski recesiji leta 2008 znižale, vendar od leta 2013 po vsej EU stalno naraščajo. Med letom 2013 in tretjim četrtletjem leta 2024 je v EU prišlo do skupno 59-odstotnega povečanja, kar je približno dvakrat več od povečanja skupne ravni cen (HICP) v istem obdobju.

Strma rast cen stanovanjskih nepremičnin ni bila izravnana z ustrezno rastjo plač, kar je povzročilo znaten pritisk na cenovno dostopnost stanovanj. Razmerje med ceno stanovanjskih nepremičnin in dohodkom se je med letoma 2013 in 2022 povečalo za več kot 15 odstotnih točk in je kljub manjšemu znižanju v letu 2023 še vedno nad dolgoročnim povprečjem.

Čeprav se resnost problema med državami in regijami razlikuje, je njegov vpliv zelo razširjen. Zaradi visokih stanovanjskih stroškov so številna gospodinjstva prisiljena nameniti nesorazmeren delež svojega dohodka za najemnine ali hipotekarne kredite, kar pomeni, da ostane manj za druge potrebe, kot so hrana, zdravstveno varstvo in izobraževanje, s tem pa nastaja tveganje revščine. Leta 2023 je eno od treh gospodinjstev, ki jim grozi revščina, za nastanitev porabilo 40 % ali več razpoložljivega dohodka. Cene stanovanjskih nepremičnin se razlikujejo tudi med mestnimi in nemestnimi območji. Cene stanovanjskih nepremičnin kot delež dohodka so višje v metropolitanskih in drugih mestnih območjih, kjer se od leta 2015 stalno zvišujejo, medtem ko so na drugih območjih ostale stabilne. Socialni učinek teh podatkov je širši, če upoštevamo, da vključujejo pomanjkanje študentskih stanovanj in ustreznih nastanitev za prihodnje nove družine.

Zaradi pomanjkanja cenovno dostopnih stanovanj se vse več gospodinjstev sooča z resnimi težavami, to pomanjkanje pa vpliva tudi na konkurenčnost. Tako imajo evropska podjetja na nekaterih območjih težave pri privabljanju delovne sile, saj so stanovanjski in življenjski stroški na teh območjih nesorazmerno visoki v primerjavi z dohodki. Zaradi visokih cen so v nekaterih mestih pod pritiskom tudi javne storitve zaradi težav pri privabljanju kritičnih javnih delavcev (učiteljev in učiteljic, medicinskih sester in zdravstvenikov, policistov in policistk itd.).

Zaradi navedenega politične smernice Komisije velik poudarek namenjajo stanovanjski politiki in predlagajo usklajen pristop v okviru prihodnjega evropskega načrta za cenovno dostopna stanovanja. V okviru tega splošnega cilja Komisija zdaj predlaga reševanje vse večje naložbene vrzeli pri cenovno dostopnih stanovanjih tako, da se državam članicam dovoli, da v okviru svojih programov za obdobje 2021–2027 reprogramirajo zneske za podporo naložbam, ki spodbujajo dostop do cenovno dostopnih stanovanj. Naložbe v okviru novega evropskega Bauhauasa bi morale v celoti izkoristiti te nove možnosti.

Hkrati je treba zagotoviti, da so stanovanjske nepremičnine odporne na podnebne spremembe.

Komisija predlaga, da se ustrezni dodatni specifični cilji vključijo v tri cilje politike, s čimer bi se državam članicam in regijam omogočila prožnost glede na njihove programske strukture in poudarek ukrepov na področju stanovanjske politike.

Da bi spodbudili prilagoditev prednostnih področij v njihovih programih in njihovem izvajanju ter brez poseganja v skladnost s pravili o državni pomoči, se predlaga, da države članice pri uporabi predlaganega okvira prejmejo 100-odstotno financiranje Unije in predfinanciranje v višini 30 % zneskov, načrtovanih v okviru namenske prednostne naloge. Da bi se povečal učinek naložb, področje uporabe ukrepanja zdaj omogoča vključitev ukrepov, povezanih z izvajanjem reform v okviru kohezijske politike, pod pogojem, da se sprememba programa predloži leta 2025.

Dostop do vode, trajnostno gospodarjenje z vodnimi viri in odpornost v zvezi z vodo

Voda je bistven vir za varnost naših prehranskih, energetskih in gospodarskih sistemov, vendar se vodni viri na ravni EU in svetovni ravni soočajo z vse večjimi pritiski. Učinkovito gospodarjenje z vodnimi viri je bistveno za varovanje javnega zdravja, varstvo okolja in ohranjanje gospodarske konkurenčnosti EU. Slabo gospodarjenje, vključno s prekomernim črpanjem in onesnaževanjem, vse bolj omejuje ključne sektorje, kot so kmetijstvo, energetika, proizvodnja in promet. EU se sooča z vse večjimi vplivi podnebnih sprememb, ki povečujejo obstoječe pritiske na kakovost vode, količino vode in morske ekosisteme. V zvezi s tem je treba nujno okrepiti izvajanje zakonodaje o varstvu voda in morja ter izboljšati učinkovitost rabe vode, odpravljati pomanjkanje vode in doseči napredek pri odpornosti Evrope v zvezi z vodo, za kar so potrebna znatna prizadevanja in naložbe. Sektorja voda in modrega gospodarstva v EU sta v mnogih regijah pomembna gospodarska sektorja, ki spodbujata inovacije, varovanje javnega zdravja ter trajnostnost, npr. z zagotavljanjem naprednih rešitev, kot so razsoljevanje, čiščenje vode, ponovna uporaba vode, modra biotehnologija ipd. Vodilni položaj na svetu na področju vodnih tehnologij veča izvozni potencial EU in ustvarja delovna mesta po vseh regijah v Evropi.

EU mora zato te vodne ekosisteme in infrastrukture zaščititi s povečanjem naložb ter o oskrbi z vodo in infrastrukturi za vodo razmišljati z vidika zagotavljanja dostopa do vode in oskrbe z vodo vsem državljanom in družbam v vseh razmerah.

EU je vzpostavila trden pravni okvir za trajnostno in varno gospodarjenje z vodnimi viri, vendar je nadaljnji napredek pri izvajanju bistvenega pomena in nujno je potrebno odločnejše ukrepanje. Zato bo EU v prvi polovici leta 2025 predstavila strategijo EU za odpornost v

zvezi z vodo. V skladu s strategijo za unijo pripravljenosti je za odpornost v zvezi z vodo potreben prehod z reaktivnega kriznega upravljanja na proaktivno, na tveganju temelječe upravljanje in večjo pripravljenost.

V obdobju 2021–2027 je v okviru programov kohezijske politike skoraj 13 milijard EUR namenjenih za naložbe v vodne storitve ter boljše zbiranje in čiščenje odpadnih voda. Vendar so potrebna dodatna prizadevanja javnega in zasebnega sektorja za zagotovitev zadostnega napredka. Da bi ustrezno poudarili pomen in osredotočenost naložb v odpornost v zvezi z vodo, Komisija predlaga spremembo ubeseditve specifičnega cilja v zvezi z gospodarjenjem z vodnimi viri v okviru cilja politike 2, ki se glasi „Bolj zelena, nizkoogljična Evropa, ki prehaja na gospodarstvo z ničelno stopnjo neto emisij ogljika in je odporna, s spodbujanjem čistega in pravičnega energetskega prehoda, zelenih in modrih naložb, krožnega gospodarstva, blažitve podnebnih sprememb in prilagajanja nanje, preprečevanja in obvladovanja tveganj ter trajnostne mestne mobilnosti“.

Spodbujati bi bilo treba naložbe kohezijske politike v trajnostne in varne naložbe, zlasti da bi prispevale k oblikovanju družbe, odporne v zvezi z vodo, in sicer z večjo obnovo vodnih teles, uporabo sonaravnih rešitev za zmanjšanje tveganja poplav in povečanje zmogljivosti ekosistemov za shranjevanje vode, boljšim nadzorom nad odvzemi vode, bolj učinkovito rabo in ponovno uporabo vode, večjo digitalizacijo vodne infrastrukture, blažitvijo posledic suše in dezertifikacije, poplav in ekstremnih vremenskih pojavov ter skladnostjo z okvirno direktivo o vodah, direktivo o podzemni vodi, direktivo o čiščenju komunalne odpadne vode in direktivo o okoljskih standardih kakovosti. Predlaga se, da lahko imajo države članice pri uporabi predlaganega okvira možnost financiranja Unije v višini do 100 % in predfinanciranja v višini 30 % zneskov, načrtovanih v okviru namenske prednostne naloge za ta novi specifični cilj.

Energetski prehod

Drugo področje, na katerem naložbe kohezijske politike prispevajo k prednostnim nalogam EU, so podnebni ukrepi in podnebni prehod, pri katerih se s kohezijsko politiko vlaga več kot 110 milijard EUR. Glede na znatne naložbene potrebe podnebnega prehoda si morajo države članice še naprej prizadevati za spoštovanje podnebnih ambicij skladov.

Za povečanje energijske varnosti in pospešitev prehoda po vsej Uniji ter spodbujanje čiste mobilnosti bi bilo treba določiti nov specifični cilj za spodbujanje povezovalnih daljnovodov in z njimi povezane infrastrukture za prenos ter za vzpostavitev polnilne infrastrukture s sredstvi ESRR in Kohezijskega sklada.

Da bi pospešili energetske prehode industrije, zlasti v energijsko intenzivnih panogah, ki je potreben za doseganje podnebnih ciljev EU ter konkurenčnost in odpornost EU, Komisija predlaga razširitev obsega podpore iz ESRR na razogljčenje projektov, izbranih v okviru instrumentov Unije, zlasti projektov v obratih, ki so prejeli pečat suverenosti v okviru sklada za inovacije, vzpostavljenega s sistemom EU za trgovanje z emisijami (ETS), ter zmanjšanje upravnih pregledov za podobno podporo v okviru SPP.

Povečanje odpornosti proti podnebnim spremembam je bistveno za zagotovitev konkurenčnosti. V skladu s strategijo za unijo pripravljenosti in konceptom vgrajene pripravljenosti in varnosti je bistveno zagotoviti trajnostne in preišljene naložbe na podlagi ustreznih podatkov iz podnebnega modeliranja, da bi zaščitili tako ranljive dele prebivalstva kot gospodarstvo in konkurenčnost EU.

Vzhodne obmejne regije

Glede na izzive, s katerimi se soočajo vzhodne obmejne regije od začetka ruske agresije proti Ukrajini, bi bilo treba programom v okviru cilja „naložbe za delovna mesta in rast“ z regijami

na ravni NUTS 2, ki mejijo na Rusijo, Belorusijo ali Ukrajino, omogočiti enkratno 9,5-odstotno predfinanciranje dodeljenih sredstev za program in 100-odstotno financiranje Unije.

Večja prožnost in poenostavitev za pospešitev naložb

Na polovici programskega obdobja 2021–2027 je raven plačil, ki jih države članice zahtevajo od Komisije, nizka zaradi kombinacije dejavnikov: pozno sprejetje predpisov, ki urejajo politiko, soočanje z zaporednimi krizami od pandemije COVID-19 do vojne proti Ukrajini in energetske krize, pritiski za zaključek prejšnjega programskega obdobja in prednostno izvajanje instrumentov NextGenerationEU zaradi krajšega časovnega okvira za njihovo izvajanje. Vse to je obremenilo upravne zmogljivosti organov držav članic za načrtovanje in hitro izvedbo naložb. Ne glede na veliko pospešitev, do katere je prišlo v lanskem letu, ko so izbrani projekti dosegli blizu 40 % dodeljenih sredstev, bi se moralo izvajanje kohezijske politike močno pospešiti, saj se Unija sooča z vrsto novih izzivov, ki zahtevajo hitro odzivanje. Komisija zato predlaga sklop ukrepov za dodatno povečanje prožnosti in poenostavitev uporabe podpore kohezijske politike za pospeševanje naložb.

- Da bi preprečili zamude pri izvajanju programov zaradi nacionalnih proračunskih omejitev in razširili finančno zmogljivost držav članic za reševanje novih izzivov, Komisija predlaga, da se v letu 2026 zagotovi enkratno 4,5-odstotno predfinanciranje iz ESRR in Kohezijskega sklada za vse programe, ki v okviru postopka vmesnega pregleda prerazporedijo vsaj 15 % svojih sredstev za nove prednostne naloge. Predlaga se, da se odstotek predfinanciranja v letu 2026 poveča na 9,5 % za programe v okviru cilja „naložbe za delovna mesta in rast“, ki zajemajo eno ali več regij na ravni NUTS 2, ki mejijo na Rusijo, Belorusijo ali Ukrajino. Da bi preprečili, da bi tveganje zamud in s tem povezane izgube sredstev zmanjšalo pripravljenost za spremembe programov, in da bi zagotovili pravilno izvajanje zadevnih dejavnosti, Komisija predlaga podaljšanje roka za uporabo sredstev ESRR in Kohezijskega sklada ter podaljšanje končnega roka za upravičenost za dodatno leto. Predlaga se, da se ta prožnost omogoči samo za programe, pri katerih se predlagajo spremembe, zaradi katerih se prerazporedi vsaj 15 % sredstev za nove prednostne naloge, določene v tem predlogu, in v okviru vmesnega pregleda, ko se spremembe odobrijo.
- Stroški, povezani s pripravljalnimi ukrepi za reforme, bodo upravičeni tudi za samostojne reforme (tj. brez spremljajočih naložb).
- Za nadaljnje povečanje sinergij med politikami in instrumenti EU se predlaga, da se tudi SPP vključi v mehanizem pečata odličnosti (vključno s pečatom suverenosti) in možnost poenostavljenega izbirnega postopka v skladu z Uredbo (EU) 2021/1060, s čimer bo zagotovljena podpora projektom, izbranim v okviru drugih instrumentov EU, ki nimajo zadostnih sredstev. Glede na veliko povpraševanje po skladu za inovacije in njegove rezultate pri podpiranju projektov, ki so dovolj zreli in imajo znaten potencial za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov ter bodisi izkazujejo visoko inovativne tehnologije, postopke ali proizvode bodisi so namenjeni širitvi inovativnih tehnologij, postopkov ali proizvodov, da bi se doseglo njihovo široko komercialno uvajanje po vsej EU, Komisija predlaga tudi uskladitev z možnostmi za projekte, ki se podpirajo v okviru sklada za inovacije, in vključitev ustrezne ciljno usmerjene določbe, ki omogoča proizvodnjo, predelavo, prevoz, distribucijo, shranjevanje ali zgorevanje fosilnih goriv, če je bil tem projektom v okviru sklada za inovacije podeljen pečat suverenosti.
- Ob priznavanju pomembne vloge mest pri doseganju ciljev EU, reševanju lokalnih izzivov ter krepitvi povezav med mesti in podeželjem za spodbujanje uravnoveženega

regionalnega razvoja Komisija predlaga okrepitev evropske pobude za mesta z uvedbo možnosti prerazporeditve sredstev iz ESRR k evropski pobudi za mesta. Taki zneski bi podprli ukrepe v korist držav članic, ki izvedejo prerazporeditev. Komisija predlaga tudi vzpostavitev pečata odličnosti za evropsko pobudo za mesta, kar bi omogočilo podporo v okviru programov kohezijske politike za projekte evropske pobude za mesta, ki so bili izbrani, vendar zaradi nezadostnih virov niso mogli prejeti sredstev. Države članice bi imele tudi možnost, da sredstva ESRR iz svojih programov v okviru cilja „naložbe za delovna mesta in rast“ prerazporedijo v Instrument za medregionalne naložbe v inovacije, s čimer bi imele večjo prožnost pri uporabi sredstev. Te prerazporeditve potekajo v okviru istega sklada, tj. ESRR, zato se predlaga, da se ne upoštevajo pri zgornjih mejah iz člena 26 Uredbe (EU) 2021/1060.

Da bi se olajšalo uspešno in učinkovito izvajanje SPP, Komisija predlaga odpravo sedanjih omejitev, ki se uporabljajo za spremembo ciljnih vrednosti kazalnikov v načrtih za pravični prehod, po njihovi spremembi po vmesnem pregledu. Te omejitve se lahko odpravijo le, če ne vplivajo na zaveze glede prehoda na podnebno nevtralnost in postopnega opuščanja fosilnih goriv.

- **Skladnost z veljavnimi predpisi s področja zadevne politike**

Predlog je skladen s cilji skladov kohezijske politike ter je omejen na ciljno usmerjeno spremembo Uredbe (EU) 2021/1058 in Uredbe (EU) 2021/1056.

- **Skladnost z drugimi politikami Unije**

Predlog je omejen na ciljno usmerjeno spremembo Uredbe (EU) 2021/1058 in Uredbe (EU) 2021/1056 ter ohranja skladnost z drugimi politikami Unije.

2. PRAVNA PODLAGA, SUBSIDIARNOST IN SORAZMERNOST

- **Pravna podlaga**

Predlog temelji na členih 175, 177, 178 in 322 Pogodbe o delovanju Evropske unije.

- **Subsidiarnost (za neizključno pristojnost)**

Da bi države članice spodbudili k boljšemu usklajevanju njihovih programov kohezijske politike z novimi prednostnimi nalogami EU, hkrati pa zagotovili večjo prožnost in poenostavitev za pospešitev naložb, se predlagajo spremembe Uredbe (EU) 2021/1058 in Uredbe (EU) 2021/1056. Istega rezultata ni mogoče doseči z ukrepi na nacionalni ravni.

- **Sorazmernost**

Cilj predloga je spodbuditi države članice k nadaljnjemu usklajevanju njihovih programov kohezijske politike z novimi prednostnimi nalogami EU ter zagotoviti večjo prožnost in poenostavitev za pospešitev naložb. Ukrepi ne presegajo tistega, kar je potrebno za dosego teh ciljev.

- **Izbira instrumenta**

Uredba je ustrezen instrument, saj določa pravila za podporo, ki se neposredno uporabljajo.

3. REZULTATI NAKNADNIH OCEN, POSVETOVANJ Z DELEŽNIKI IN OCEN UČINKA

- **Naknadne ocene/preverjanja primernosti obstoječe zakonodaje**

Ni relevantno.

- **Posvetovanja z deležniki**

Ni relevantno.

- **Zbiranje in uporaba strokovnih mnenj**

Ni relevantno.

- **Ocena učinka**

Za pripravo predlogov Uredbe (EU) 2021/1058 in Uredbe (EU) 2021/1056 je bila opravljena ocena učinka. Omejene in ciljno usmerjene spremembe ne zahtevajo ločene ocene učinka.

- **Primernost in poenostavitev ureditve**

Ni relevantno.

- **Temeljne pravice**

Ni relevantno.

4. PRORAČUNSKE POSLEDICE

Predlog se nanaša na programe kohezijske politike v obdobju 2021–2027 in bo omogočil dodatno predfinanciranje, ki se bo izplačalo v okviru ESRR v letu 2026. To dodatno predfinanciranje bo privedlo do prenosa financiranja odobritev plačil v leto 2026 v primerjavi s scenarijem brez sprememb politike in bo v obdobju 2021–2027 proračunsko nevtrarno. Na podlagi ocenjenega obsega izvajanja predloga skupno dodatno predfinanciranje, ki ga je treba plačati v letu 2026, znaša 16,1 milijarde EUR. Hkrati je glede na napovedi plačil in spremembe pri izvrševanju neto proračunski učinek ocenjen na 3,6 milijarde EUR, kar bo vključeno v predlog proračuna za leto 2026. Možnost, da se zaprosi za višjo stopnjo financiranja Unije za naložbe v obrambo, stanovanja, odpornost v zvezi z vodo, določeno energetska infrastrukturo in programe, ki zajemajo vzhodne obmejne regije, bo privedla tudi do delnega vnaprejšnjega financiranja plačil, kar pomeni, da bodo zaradi nespremenjenih skupnih sredstev pozneje plačila nižja. Dejanski proračunski učinek povečane stopnje sofinanciranja na letni ravni bo odvisen od izvajanja v državah članicah in hitrosti predložitve zahtevkov za plačilo.

Predlagana sprememba ne zahteva nobenih sprememb letnih zgornjih mej prevzemanja obveznosti in plačil v večletnem finančnem okviru v skladu s Prilogo I k Uredbi Sveta (EU, Euratom) 2020/2093.

5. DRUGI ELEMENTI

- **Načrti za izvedbo ter ureditev spremljanja, ocenjevanja in poročanja**

Spremljanje izvajanja ukrepa in poročanje o tem bosta potekala v okviru splošnih mehanizmov poročanja, določenih v Uredbi (EU) 2021/1060.

- **Obrazložitevni dokumenti (za direktive)**

Ni relevantno.

- **Natančnejša pojasnitev posameznih določb predloga**

Predlog vključuje spremembo uredb (EU) 2021/1058 in (EU) 2021/1056 v zvezi z ESRR, Kohezijskim skladom in SPP.

Specifični cilji

Konkurenčnost in razogljičenje

- Odpravljena je 20-odstotna omejitev, določena za reprogramiranje sredstev za specifične cilje v zvezi s STEP.
- Podpora iz ESRR in Kohezijskega sklada podjetjem, ki niso MSP, je omogočena, kolikor se spoštujejo pravila o državni pomoči iz členov 107 in 108 Pogodbe, za naložbe, ki sodelujejo v pomembnem projektu skupnega evropskega interesa, ki ga je Komisija odobrila na podlagi člena 107(3), točka (b), Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) in sporočila C(2021) 8481, ali kadar podjetja spodbujajo prilagajanje industrije, povezano z razogljičenjem proizvodnih procesov in proizvodov. Poleg tega je možnost podpore velikim podjetjem razširjena na vse regije v okviru specifičnih ciljev STEP v zvezi s cilji politike 1 in 2 v obsegu, ki ga dovoljujejo pravila o državni pomoči.
- Možnost, da države članice prenesejo sredstva iz ESRR ali Kohezijskega sklada v oddelek sklada InvestEU za države članice za uporabo v novem finančnem instrumentu InvestEU, kot je vključen v predlog za spremembo uredbe o InvestEU (COM(2025) 84).
- Za pomembne projekte skupnega evropskega interesa, ki jih je Komisija odobrila na podlagi člena 107(3), točka (b), Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) in Sporočila C(2021) 8481, je izbirni postopek poenostavljen, saj lahko organi upravljanja v skladu s pravili o državni pomoči neposredno odobrijo podporo iz ESRR za projekte, ki neposredno sodelujejo v takem odobrenem pomembnem projektu skupnega evropskega interesa.
- Zagotavljanje, da naložbe s sredstvi iz Kohezijskega sklada povečujejo odpornost proti podnebnim spremembam, saj so prav tako bistven element pri zagotavljanju konkurenčnosti.

Obramba in varnost

- V okviru cilja politike 1 za ESRR ter cilja politike 3 za ESRR in Kohezijski sklad je uveden nov specifični cilj v podporo naložbam v obrambne zmogljivosti EU, področje uporabe podpore pa je spremenjeno, da se omogoči podpora podjetjem, ki niso MSP, za te specifične cilje v obsegu, ki ga dovoljujejo pravila o državni pomoči. Specifični cilj v okviru cilja politike 3 bo spodbujal izgradnjo odporne obrambne infrastrukture ali infrastrukture z dvojno rabo za spodbujanje vojaške mobilnosti v Uniji. Poleg tega bo Komisija poleg letnega predfinanciranja za programe izplačala 30 % izrednega enkratnega predfinanciranja na podlagi sredstev, dodeljenih tem specifičnim ciljem v okviru namenskih prednostnih nalog, najvišja stopnja sofinanciranja za te prednostne naloge pa je določena na 100 %.

Cenovno dostopna stanovanja (vključno s socialnimi stanovanji)

- Za spodbujanje naložb v cenovno dostopna stanovanja, vključno s socialnimi stanovanji, in podporo povezanim reformam so uvedeni trije novi specifični cilji za ESRR in eden za Kohezijski sklad. Za te specifične cilje bo Komisija poleg letnega predfinanciranja za

programe izplačala 30 % izrednega enkratnega predfinanciranja na podlagi sredstev, dodeljenih namenskim prednostnim nalogam, najvišja stopnja sofinanciranja za namenske prednostne naloge, ki podpirajo te cilje, pa je 100 %. Hkrati je treba zagotoviti, da so stanovanjske nepremičnine odporne na podnebne spremembe.

- Poleg tega je področje uporabe Sklada za pravični prehod spremenjeno, da se omogočijo naložbe v cenovno dostopna stanovanja in tudi podpora za ustrezne reforme v podporo izvajanju območnih načrtov za pravični prehod.

Zanesljiv dostop do vode, trajnostno gospodarjenje z vodnimi viri in odpornost v zvezi z vodo

- Sprememba specifičnega cilja v „spodbujanje zanesljivega dostopa do vode, trajnostnega gospodarjenja z vodnimi viri in odpornosti v zvezi z vodo“ odraža strateški pomen odpornosti pri gospodarjenju z vodnimi viri za EU. Da bi pomagala pospešiti naložbe na tem področju, bo Komisija poleg letnega predfinanciranja za programe izplačala 30 % izrednega enkratnega predfinanciranja na podlagi sredstev, dodeljenih namenskim prednostnim nalogam, ki podpirajo specifični cilj, najvišja stopnja sofinanciranja za namenske prednostne naloge, ki podpirajo te cilje, pa je 100 %.

Energetski prehod

- Za povečanje energijske varnosti in pospešitev prehoda po vsej Uniji ter spodbujanje čiste mobilnosti bi bilo treba določiti nov specifični cilj za spodbujanje povezovalnih daljnovodov in z njimi povezane infrastrukture za prenos ter za vzpostavitev polnilne infrastrukture s sredstvi ESRR in Kohezijskega sklada.

Vzhodne obmejne regije

- Glede na izzive vzhodnih obmejnih regij po ruski vojni agresiji proti Ukrajini bi bilo treba za programe v okviru cilja „naložbe za delovna mesta in rast“, ki se financirajo iz ESRR ali Kohezijskega sklada z regijami na ravni NUTS 2, ki mejijo na Rusijo, Belorusijo ali Ukrajino, izkoristiti možnost enkratnega 9,5-odstotnega predfinanciranja in 100-odstotnega financiranja Unije, če programi prerazporedijo vsaj 15 % svojih sredstev za novo uvedene specifične cilje in STEP. Kadar ustrezeni program zajema celotno ozemlje države članice, bi se morala ta finančna prožnost uporabljati le, če je program, ki zajema celotno ozemlje države članice, edini program v državi članici, ki vključuje zadevne regije na ravni NUTS 2.

Mesta

- Evropska pobuda za mesta je okrepljena tako, da omogoča podelitev pečata odličnosti za inovativne ukrepe, ki so bili ocenjeni in izpolnjujejo minimalne zahteve glede kakovosti, vendar jih zaradi proračunskih omejitev ni bilo mogoče financirati, državam članicam pa dovoljuje, da del svoje začetne nacionalne dodelitve ESRR prerazporedijo na evropsko pobudo za mesta. Ta prerazporeditev se ne bi upoštevala pri zgornjih mejah iz člena 26 Uredbe (EU) 2021/1060.

Nadaljnja prožnost pri izvajanju

Tematska osredotočenost

- Zahteve glede tematske osredotočenosti ESRR so revidirane, da bi se upoštevala uvedba novih in spremenjenih specifičnih ciljev ter specifičnih ciljev, ki so bili uvedeni na podlagi uredbe o STEP. Vendar se bodo zahteve iz člena 6 Uredbe (EU) 2021/1060 v zvezi z naložbami, povezanimi s podnebjem, še naprej uporabljale.

Vmesni pregled

- Da bi lahko države članice učinkovito izkoristile nove prednostne naloge in prožnost, se predlaga, da se jim dovoli, da svoj predlog za vmesni pregled ponovno predložijo v dveh mesecih po začetku veljavnosti teh regulativnih sprememb.
- Za pospešitev izvajanja ESRR in Kohezijskega sklada bi vsi programi, ki prerazporedijo vsaj 15 % svojih sredstev za novo uvedene specifične cilje in STEP, prejeli enkratno predfinanciranje v višini 4,5 % na podlagi njihovega spremenjenega proračuna programa (razen regij na ravni NUTS 2, ki mejijo na Rusijo, Belorusijo ali Ukrajino, ki so upravičene do višjega enkratnega predfinanciranja v višini 9,5 %). Dodatno predfinanciranje, povezano z zgoraj navedenimi novimi prednostnimi področji, šteje ločeno poleg tega.
- Poleg tega je končni datum za upravičenost izdatkov podaljšan za dodatno leto za programe ESRR in Kohezijskega sklada, pri katerih se vsaj 15 % sredstev preusmeri na nova prednostna področja.
- Za zagotovitev prožnosti pri izračunu podnebne prispevka bi se lahko, kadar se podnebni prispevek iz člena 6(1) Uredbe (EU) 2021/1060 preseže bodisi za Kohezijski sklad bodisi za ESRR, znesek, ki presega ciljno vrednost, upošteval pri izračunu podnebne prispevka za drugi sklad.

Nadaljnje spremembe, namenjene racionalizaciji izvajanja, vključujejo:

- možnost, da države članice prerazporedijo sredstva iz ESRR v Instrument za medregionalne naložbe v inovacije;
- možnost podpore dejavnostim, ki prispevajo k izvajanju reform;
- ustrezno utemeljeno revizijo ciljnih vrednosti kazalnikov učinka v okviru spremembe programa SPP, pri čemer je zagotovljeno, da taka revizija ne vpliva na prehod na podnebno nevtralnost in zaveze glede postopne odprave fosilnih goriv.

Predlog

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA**o spremembi uredb (EU) 2021/1058 in (EU) 2021/1056 glede posebnih ukrepov za obravnavanje strateških izzivov v okviru vmesnega pregleda**

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti členov 175, 177, 178 ter 322 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora²,

ob upoštevanju mnenja Odbora regij³,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) V zadnjih letih je za geopolitično dinamiko značilna velika negotovost, zaradi česar je treba temeljito ponovno oceniti strateško avtonomijo, odpornost in varnost Unije, hkrati pa tudi izzive, ki izhajajo zelenega, socialnega in tehnološkega prehoda. Ti sočasni prehodi kažejo, da je nujno treba zapolniti inovacijsko vrzel, pospešiti prizadevanja za razogljičenje za okrepitev gospodarske konkurenčnosti in zmanjšati zunanjo odvisnost z diverzifikacijo dobavnih verig, povečanjem doma proizvedene zelene energije in naložbami v kritične sektorje.
- (2) Kohezijska politika ima kot glavni naložbeni instrument Unije v večletnem finančnem okviru ključno vlogo pri podpiranju navedenih prednostnih nalog. Spodbuja ciljno usmerjene naložbe, ki prispevajo k ekonomski, socialni in teritorialni koheziji, hkrati pa rešuje nastajajoče izzive.
- (3) Pravni okvir za programe kohezijske politike določa vmesni pregled leta 2025, ki ponuja pravočasno in edinstveno priložnost za preusmeritev osredotočenosti programov na nove izzive in priložnosti, pospešitev izvajanja in povečanje njihove učinkovitosti pri odzivanju na stare in nove prednostne naloge Unije.
- (4) Komisija je v kompasu za konkurenčnost, dogovoru o čisti industriji in akcijskem načrtu za cenovno dostopno energijo predstavila konkretne ukrepe, s katerimi bo Evropa ponovno postala konkurenčna in zagotovila trajnostno blaginjo. ESRR in Kohezijski sklad že podpirata naložbe v podnebne cilje, kot so določeni v Uredbi (EU) 2021/1060. Vendar bi morale države članice okrepiti svoja prizadevanja za zagotovitev, da bo razogljičenje gonilo rasti evropske industrije in blaginje Evropejcev, med drugim s povečanjem podpore čisti tehnologiji in prehodu na čisto

² UL C , , str. .

³ UL C , , str. .

energijo, vlaganjem v projekte energetske infrastrukture, ki lahko zagotovijo pristno energetska unijo, ter podpiranjem razogljičenja proizvodnih procesov in proizvodov.

- (5) Zaradi najbolj nestabilnih geopolitičnih razmer doslej in potrebe, da Unija zagotovi lastno obrambo, bi bilo treba sredstva kohezijske politike hitro mobilizirati za neposredno podporo naložbam v obrambne zmogljivosti. Zato je treba določiti nove specifične cilje za podporo iz Evropskega sklada za regionalni razvoj (ESRR) in Kohezijskega sklada, vzpostavljenih z Uredbo (EU) 2021/1058 Evropskega parlamenta in Sveta⁴, za financiranje industrijskih zmogljivosti v obrambnem sektorju in omogočanje naložb v odporno obrambno infrastrukturo ali infrastrukturo z dvojno rabo z namenom spodbujanja vojaške mobilnosti v skladu s področjem uporabe navedenih skladov. Industrijske zmogljivosti za spodbujanje obrambnih zmogljivosti bi morale biti povezane s tehnološkim razvojem in proizvodnjo obrambnih proizvodov in drugih proizvodov za obrambne namene, kot so opredeljeni v členu 2 [osnutka] Uredbe Sveta [xxxx] o vzpostavitvi instrumenta za varnostne ukrepe za Evropo (SAFE) s krepitvijo evropske obrambne industrije, zlasti tistih iz člena 1 navedene uredbe. Države članice se spodbuja, naj izkoristijo možnost, predvideno v sedanjem pravnem okviru, da sredstva, ki so jim bila dodeljena v okviru deljenega upravljanja, prostovoljno prerazporedijo na neposredno upravljane programe z obrambnimi in varnostnimi cilji. V zvezi s tem bi prerazporeditve sredstev za vojaško mobilnost v okviru Instrumenta za povezovanje Evrope (IPE) zagotovile usklajeno posredovanje vzdolž koridorjev vojaške mobilnosti, izpostavljenih v beli knjigi o obrambi.
- (6) Poleg tega bi bilo treba za hitro zagotovitev likvidnosti za kritje najnujnejših potreb, zlasti za naložbe v okrepljene obrambne zmogljivosti, ponuditi dodatne možnosti financiranja. Zlasti je treba zagotoviti dodatno enkratno predfinanciranje v višini 30 % zneskov, načrtovanih v okviru namenskih prednostnih nalog za obrambo v skladu z zadevnimi cilji politike ESRR in Kohezijskega sklada, ter možnost uporabe stopnje sofinanciranja Unije v višini do 100 %.
- (7) ESRR in Kohezijski sklad lahko v okviru svojih področij uporabe že podpirata naložbe, ki prispevajo k ciljem platforme za strateške tehnologije za Evropo (STEP), katere cilj je okrepiti vodilni položaj Evrope na področju tehnologije. Da bi dodatno spodbudili naložbe iz ESRR in Kohezijskega sklada na teh kritičnih področjih, bi bilo treba odpraviti omejitve skupnega prispevka ESRR in Kohezijskega sklada k tem prednostnim nalogam ter razširiti možnost, da države članice prejmejo večje predfinanciranje za povezane spremembe programov. Poleg tega bi bilo treba možnosti za financiranje produktivnih naložb, ki prispevajo k ciljem STEP, v podjetjih, ki niso MSP, razširiti na vse regije. Podobno bi morale biti take naložbe možne tudi v regijah, kjer olajšujejo prilagajanje industrije, povezano z digitalno preobrazbo, vključno z digitalnimi zmogljivostmi na področju računalništva v oblaku, umetne inteligence in superračunalništva, ali razogljičenjem in krožnostjo proizvodnih procesov in proizvodov, na primer v avtomobilski industriji ali energijsko intenzivnih panogah. Poleg tega bi bilo treba možnost, ki je na voljo za naložbe, ki prispevajo k ciljem STEP za financiranje produktivnih naložb v podjetja, ki niso MSP, iz Sklada za pravični prehod (SPP), vzpostavljenega z Uredbo (EU) 2021/1056 Evropskega parlamenta in Sveta⁵, brez potrebe po analizi vrzeli in ne glede na njen rezultat razširiti na vse naložbe.

⁴ UL L 231, 30.6.2021, str. 60.

⁵ UL L 231, 30.6.2021, str. 1.

- (8) Da bi povečali energijsko varnost, pospešili energetske prehode in spodbujali čisto mobilnost, bi bilo treba naložbe v okviru STEP in instrumenta za infrastrukturo za alternativna goriva dopolniti z oblikovanjem novega specifičnega cilja za ESRR in Kohezijski sklad v okviru cilja politike 2 za spodbujanje povezovalnih daljnovodov in z njimi povezane infrastrukture za prenos ter za vzpostavitev polnilne infrastrukture. Da bi pospešili naložbe na teh področjih, bi morale biti prednostne naloge, namenjene temu specifičnemu cilju, upravičene do dodatnega enkratnega predfinanciranja v višini 30 % zneskov, načrtovanih v okviru teh prednostnih nalog, in do možnosti uporabe stopnje sofinanciranja Unije v višini do 100 %. Organi upravljanja bi si morali prizadevati mobilizirati najvišji možen znesek zasebnega financiranja, kadar je to ustrezno. Ta večja naložbena prizadevanja bodo energijsko intenzivnim panogam omogočila dostop do stabilnejših in bolj raznolikih virov energije na manj razdrobljenem notranjem trgu z energijo, kar bo okrepilo njihovo trajnostnost in konkurenčnost. Poleg tega razširitev podpore ESRR za projekte razogljičenja energijsko intenzivnim panogam omogoča dajanje prednosti inovacijam z velikim učinkom, ki so usklajene s podnebnimi cilji EU.
- (9) Pomembni projekti skupnega evropskega interesa izhajajo iz instrumenta državne pomoči, ki zahteva vseevropsko sodelovanje na področju inovativnih tehnologij ali vseevropskih infrastruktur. Pomembni projekti skupnega evropskega interesa so projekti, ki podpirajo in spodbujajo obsežne čezmejne projekte, ki se štejejo za bistvene za gospodarsko rast, inovacije in konkurenčnost Unije. Da bi se pospešilo oblikovanje novih pomembnih projektov skupnega evropskega interesa in izvajanje obstoječih projektov, bi morala biti podpora iz ESRR za naložbe v projekte, ki sodelujejo v pomembnih projektih skupnega evropskega interesa, kot jih je odobrila Komisija na podlagi člena 107(3), točka (b), Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) in Sporočila C(2021) 8481, dovoljena v vseh kategorijah regij. Poleg tega bi morali za operacije, ki prispevajo k pomembnemu projektu skupnega evropskega interesa, ki ga je odobrila Komisija, veljati poenostavljeni izbirni postopki.
- (10) Cenovno dostopna stanovanja so še en izziv, ki je prišel v ospredje zaradi znatnega zvišanja cen in najemnin v zadnjih letih. Da bi države članice in regije spodbudili k podvojitvi naložb iz ESRR in Kohezijskega sklada, v okvirih njunih področij uporabe, v gradnjo in prenovo cenovno dostopnega stanovanjskega fonda, vključno s socialnimi stanovanji, bi bilo treba oblikovati nove specifične cilje v okviru različnih ciljev politike, da se zagotovi prožnost pri načrtovanju ukrepov na področju stanovanjske politike, povezanih z namenskimi prednostnimi nalogami. Take prednostne naloge bi morale vključevati možnost koriščenja stopnje sofinanciranja Unije v višini do 100 % in dodatnega enkratnega predfinanciranja v višini 30 % načrtovanih zneskov, da se zmanjša breme za javne proračune. Na primer pri naložbah v okviru pobude novi evropski Bauhaus bi se morale v celoti izkoristiti te nove možnosti. Do podpore v okviru takih prednostnih nalog so lahko upravičeni tudi stroški začasnega najema nadomestne nastanitve za stanovalce v času prenove, pa tudi stroški reform, povezanih s stanovanji, kot so pripravljala dela za izboljšanje ureditve stanovanjskega trga ter izdajanje dovoljenj na lokalni in mestni ravni. V zvezi s tem je primerno tudi pojasniti podporo SPP.
- (11) Voda ima ključno vlogo kot vir za zanesljivo preskrbo s hrano in energijo ter varnost gospodarskih sistemov. To je tudi ključen vidik zagotavljanja odpornosti proti podnebnim spremembam. Glede na izzive, ki jih prinašajo učinki podnebnih sprememb za vodne vire, bi bilo treba spodbujati nadaljnje naložbe v odpornost v zvezi z vodo. Nujno je treba okrepiti izvajanje zakonodaje o varstvu voda in morja ter

izboljšati učinkovitost rabe vode, odpravljati pomanjkanje vode in doseči napredek pri odpornosti Evrope v zvezi z vodo. Za to so potrebne pomembne naložbe. Zato je primerno vključiti sklicevanje na varen dostop do vode, trajnostno gospodarjenje z vodnimi viri in odpornost v zvezi z vodo v novi specifični cilj v okviru cilja politike 2, da se omogočita proaktivno, na tveganju temelječe upravljanje in večja pripravljenost. Namenske prednostne naloge, določene za ta specifični cilj, bi morale biti upravičene tudi do dodatnega enkratnega predfinanciranja v višini 30 % načrtovanih zneskov in možnosti stopnje sofinanciranja v višini do 100 %, da se spodbudijo ključne naložbe na tem področju.

- (12) Da bi povečali učinkovitost naložb, je pomembno omogočiti plačilo stroškov, povezanih z izvajanjem reform, tudi kadar taki stroški niso neposredno povezani z izvajanjem naložb.
- (13) Da bi lahko države članice v okviru vmesnega pregleda izvedle smiselno reprogramiranje in sredstva usmerile v te nove strateške prednostne naloge Unije, bi bilo treba odpraviti nadaljnje omejitve. Kar zadeva zahteve glede tematske osredotočenosti, je primerno državam članicam dovoliti, da zneske, načrtovane za nove strateške prednostne naloge, vključno s tistimi, ki prispevajo k ciljem STEP, upoštevajo pri zneskih, potrebnih za zagotovitev skladnosti z zahtevami glede tematske osredotočenosti. To bi morala spremljati določena prožnost pri izračunu zadevnega podnebnega prispevka za ESRR in Kohezijski sklad, kot je določeno v členu 6 Uredbe (EU) 2021/1060, ob upoštevanju splošnih zahtev iz navedenega člena. Poleg tega je treba za pospešitev razogljičenja industrije, ki je potrebno za doseganje podnebnih ciljev Unije, zagotoviti možnost financiranja naložb, namenjenih zmanjšanju emisij toplogrednih plinov, prek ESRR, tudi iz dejavnosti iz Priloge I k Direktivi 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta⁶, če jim je bil podeljen pečat odličnosti. Podobno bi bilo treba v zvezi s SPP poenostaviti pogoje za financiranje takih naložb. Poleg tega za operacije, ki so že bile ocenjene v okviru programov, ki se upravljajo neposredno, in jim je v razpisu za zbiranje predlogov na podlagi Delegirane uredbe Komisije (EU) 2019/856 Komisija podelila pečat suverenosti, kot je opredeljen v členu 4(1) Uredbe (EU) 2024/795, ne bi smela veljati izključitev fosilnih goriv, da se zagotovi skladnost podpore med financiranjem, dodeljenim v okviru neposrednega in deljenega upravljanja. Države članice bi morale imeti tudi možnost, da prispevajo sredstva iz ESRR in Kohezijskega sklada v oddelek sklada InvestEU⁷ za države članice, da bi se uporabila prek finančnega instrumenta InvestEU iz [člena 10a Uredbe (EU) 2021/523]. Da bi omogočili celovito reprogramiranje za namene novih strateških prednostnih nalog v okviru vmesnega pregleda, bi moral biti državam članicam na voljo dodaten čas za dopolnitev ocene o izidu vmesnega pregleda in predložitve s tem povezanih sprememb programov. To bi moralo veljati tudi za sredstva SPP, kadar so vključena v program skupaj s sredstvi ESRR ali Kohezijskega sklada.
- (14) Da bi pospešili izvajanje programov kohezijske politike na splošno in zagotovili potrebno likvidnost za ključne naložbe, ki jih je treba izvesti, bi bilo treba izplačati dodatno enkratno predfinanciranje iz ESRR in Kohezijskega sklada za programe v

⁶ Direktiva 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. oktobra 2003 o vzpostavitvi sistema za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov v Uniji in o spremembi Direktive Sveta 96/61/ES (UL L 275, 25.10.2003, str. 32, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2003/87/oj>).

⁷ Uredba (EU) 2021/523 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. marca 2021 o vzpostavitvi Programa InvestEU in spremembi Uredbe (EU) 2015/1017 (UL L 107, 26.3.2021, str. 30, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/523/oj>).

okviru cilja „naložbe za delovna mesta in rast“ in cilja „evropsko teritorialno sodelovanje“ (Interreg), kadar reprogramiranje zadeva znaten delež celotnega programa. Odstotek predfinanciranja bi bilo treba dodatno povečati za nekatere programe v okviru cilja „naložbe za delovna mesta in rast“, ki zajemajo eno ali več regij na ravni NUTS 2, ki mejijo na Rusijo, Belorusijo ali Ukrajino, zaradi negativnega učinka ruske vojne agresije proti Ukrajini na te regije. Da bi spodbudili reprogramiranje za namene ključnih prednostnih nalog v okviru vmesnega pregleda, bi moralo biti dodatno predfinanciranje na voljo le, kadar je v tem okviru dosežen določen prag za prerazporeditev finančnih sredstev na posebne ključne prednostne naloge.

- (15) Poleg tega bi bilo treba zaradi upoštevanja časa, potrebnega za preusmeritev naložb v okviru vmesnega pregleda, in za čim boljšo uporabo razpoložljivih sredstev prilagoditi roke za upravičenost izdatkov in pravila o prenehanju obveznosti za programe, s katerimi se sredstva prerazporedijo na strateške prednostne naloge v okviru vmesnega pregleda. Omogočiti bi bilo treba tudi, da se uporabi najvišja stopnja sofinanciranja v višini do 100 % pri programih v okviru cilja „naložbe za delovna mesta in rast“, ki zajemajo eno ali več regij na ravni NUTS 2, ki mejijo na Rusijo, Belorusijo ali Ukrajino, zaradi negativnega učinka ruske vojne agresije proti Ukrajini na te regije.
- (16) Vmesni pregled bi bilo treba uporabiti tudi za okrepitev ključne vloge mest pri doseganju mnogih ciljev Unije, in sicer tako, da se državam članicam omogoči prerazporeditev finančnih sredstev iz ESRR za okrepitev evropske pobude za mesta iz člena 12 Uredbe (EU) 2021/1058. Poleg tega bi bilo treba za lažje izvajanje ključnih inovativnih ukrepov, opredeljenih v okviru evropske pobude za mesta, zanje uporabiti poenostavljen izbirni postopek za podporo v programih kohezijske politike. Državam članicam bi morala biti tudi zagotovljena možnost, da sredstva ESRR iz svojih programov v okviru cilja „naložbe za delovna mesta in rast“ prerazporedijo v Instrument za medregionalne naložbe v inovacije iz člena 13 Uredbe (EU) 2021/1058, da bi imele večjo prožnost pri uporabi sredstev.
- (17) Za poenostavitev izvajanja in pospešitev naložb je primerno uvesti dodatne ciljno usmerjene spremembe regulativnega okvira, ki ureja uporabo SPP. Zlasti bi bilo treba možnost poenostavljenega izbirnega postopka za operacije, ki jim je bil podeljen pečat odličnosti, razširiti na SPP. Poleg tega bi bilo treba odpraviti omejitve za revizijo ciljev, da se zagotovi potrebna prožnost glede na spreminjajoče se okoliščine izvajanja.
- (18) Ker cilja te uredbe, in sicer preusmeritve naložb h ključnim prednostnim nalogah v okviru vmesnega pregleda ter poenostavitve in pospešitve izvajanja politike s spremembo uredb (EU) 2021/1058 in (EU) 2021/1056, države članice ne morejo zadovoljivo doseči, temveč se lažje dosežejo na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta uredba ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenega cilja.
- (19) Uredbi (EU) 2021/1058 in (EU) 2021/1056 bi bilo zato treba ustrezno spremeniti.
- (20) Zaradi nujne potrebe po omogočanju ključnih naložb, zlasti v obrambne zmogljivosti glede na pereče geopolitične izzive, bi morala ta uredba začeti veljati dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije* –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Uredba (EU) 2021/1058 se spremeni:

(1) člen 3 se spremeni:

(a) odstavek 1 se spremeni:

(i) v točki (a) se doda naslednja točka (vii):

„(vii) s krepitvijo industrijskih zmogljivosti za spodbujanje zmogljivosti z dvojno rabo in obrambnih zmogljivosti;“;

(ii) v točki (b) se točka (v) nadomesti z naslednjim:

„(v) s spodbujanjem zanesljivega dostopa do vode, trajnostnega gospodarjenja z vodnimi viri in odpornosti v zvezi z vodo;“;

(iii) dodata se naslednji točki (xi) in (xii):

„(xi) s spodbujanjem dostopa do cenovno dostopnih stanovanj in s tem povezanih reform;

(xii) s spodbujanjem povezovalnih daljnovodov in povezane infrastrukture za prenos ter vzpostavitve polnilne infrastrukture;“;

(iv) v točki (c) se doda naslednja točka (iii):

„(iii) z razvojem odporne obrambne infrastrukture ali infrastrukture z dvojno rabo za spodbujanje vojaške mobilnosti v Uniji;“;

(v) v točki (d) se doda naslednja točka (vii):

„(vii) s spodbujanjem dostopa do cenovno dostopnih stanovanj in s tem povezanih reform;“;

(vi) v točki (e), prvi pododstavek, se doda naslednja točka (iii):

„(iii) s spodbujanjem celostnega teritorialnega razvoja z dostopom do cenovno dostopnih stanovanj in razvoja s tem povezanih reform na vseh vrstah območij.“;

(vii) v odstavku 1 se doda naslednji pododstavek:

„Operacije, ki se podpirajo v okviru specifičnega cilja iz točke (c)(iii), so po potrebi osredotočene predvsem na enega ali več od štirih prednostnih koridorjev vojaške mobilnosti EU, ki so jih države članice opredelile v Prilogi II k Vojaškim zahtevam za vojaško mobilnost v EU in zunaj nje, ki jih je Svet sprejel [18. marca 2025 pod sklicno številko ST 6728/25 ADD1]. Podprte operacije, ki so del navedenih koridorjev, izpolnjujejo infrastrukturne zahteve iz izvedbenih aktov na podlagi člena 12(2) Uredbe (EU) 2021/1153.“;

(b) v odstavku 1a se prvi in drugi pododstavek nadomestita z naslednjim:

„Sredstva v okviru specifičnega cilja iz odstavka 1, točki (a)(vi) in (b)(ix), se načrtujejo v okviru ustreznih namenskih prednostnih nalog za zadevni cilj politike.

Komisija izplača 30 % dodelitve za navedene prednostne naloge, kot je določeno v sklepu o odobritvi spremembe programa, kot izredno enkratno

predfinanciranje poleg letnega predfinanciranja programa iz člena 90(1) in (2) Uredbe (EU) 2021/1060 ali člena 51(2), (3) in (4) Uredbe (EU) 2021/1059 Evropskega parlamenta in Sveta*. Navedeno izredno predfinanciranje se izplača, če se sprememba programa predloži Komisiji do 31. decembra 2025. Izplača se v 60 dneh od sprejetja sklepa Komisije o odobritvi spremembe programa.

* Uredba (EU) 2021/1059 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. junija 2021 o posebnih določbah za cilj „evropsko teritorialno sodelovanje“ (Interreg), ki ga podpirajo Evropski sklad za regionalni razvoj in instrumenti za zunanje financiranje (UL L 231, 30.6.2021, str. 94, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1059/oj>).“;

(c) vstavi se naslednji odstavek 1c:

„1c. Sredstva v okviru specifičnih ciljev iz odstavka 1, točke (a)(vii), (b)(v), (b)(xi), (b)(xii), (c)(iii), (d)(vii) in (e)(iii), se načrtujejo v okviru ustreznih namenskih prednostnih nalog za zadevni cilj politike.

Komisija izplača 30 % dodelitve za navedene prednostne naloge, kot je določeno v sklepu o odobritvi spremembe programa, kot izredno enkratno predfinanciranje poleg letnega predfinanciranja programa iz člena 90(1) in (2) Uredbe (EU) 2021/1060. Navedeno izredno predfinanciranje se izplača, če se sprememba programa predloži Komisiji do 31. decembra 2025. Izplača se v 60 dneh od sprejetja sklepa Komisije o odobritvi spremembe programa.

V skladu s členom 90(5) Uredbe (EU) 2021/1060 Komisija znesek, izplačan kot izredno predfinanciranje, obračuna najpozneje v zadnjem obračunskem letu.

V skladu s členom 90(6) Uredbe (EU) 2021/1060 se vsakršne obresti, ki se ustvarijo s predfinanciranjem, za zadevni program uporabijo na enak način kot se ESRR in se vključijo v obračun za zadnje obračunsko leto.

V skladu s členom 97(1) Uredbe (EU) 2021/1060 se izredno predfinanciranje začasno ne ustavi.

V skladu s členom 105(1) Uredbe (EU) 2021/1060 predfinanciranje, ki se upošteva pri izračunu zneskov, ki jih je treba sprostiti, vključuje izredno izplačano predfinanciranje.

Z odstopanjem od člena 112 Uredbe (EU) 2021/1060 najvišja stopnja sofinanciranja za namenske prednostne naloge, določene za podporo specifičnim ciljem iz odstavka 1, točke (a)(vii), (b)(v), (b)(xi), (b)(xii), (c)(iii), (d)(vii) in (e)(iii), tega člena, znaša 100 %.“;

(d) odstavek 3 se nadomesti z naslednjim:

„3. Kohezijski sklad podpira cilja politike 2 in 3, vključno s specifičnimi cilji iz odstavka 1, točke (b)(x), (b)(xi), (b)(xii) in (c)(iii), tega člena, kolikor je taka podpora skladna s področjem uporabe podpore iz členov 6 in 7.“;

(e) v odstavku 4 se v prvem pododstavku doda naslednja točka (d):

„(d) prispevajo k izvajanju reform.“;

(2) v členu 4 se odstavek 10 nadomesti z naslednjim:

„10. Obveznost izpolnjevanja zahtev glede tematske koncentracije iz odstavka 6 tega člena velja v celotnem programskem obdobju, tudi kadar se dodeljena sredstva iz ESRR prerazporedijo med prednostnimi nalogami programa ali med programi in pri vmesnem pregledu v skladu s členom 18 Uredbe (EU) 2021/1060. Kadar država članica predloži zahtevek za spremembo programa v skladu s členom 24 Uredbe (EU) 2021/1060, se lahko zneski, načrtovani za specifične cilje iz odstavka 1, točki (a)(vi) in (b)(ix), tega člena ter za specifične cilje iz odstavka 1, točke (a)(vii), (b)(v), (b)(xi), (b)(xii), (c)(iii), (d)(vii) in (e)(iii), tega člena, bodisi upoštevajo pri zneskih, ki se zahtevajo za cilj politike 1 ali 2, bodisi se razdelijo med oba.“;

(3) člen 5 se spremeni:

(a) odstavek 2 se spremeni:

(i) prvi pododstavek se spremeni:

(1) točka (e) se nadomesti z naslednjim:

„(e) kadar prispevajo k specifičnim ciljem v okviru cilja politike 1 iz člena 3(1), točki (a)(vi) in (a)(vii), te uredbe ali k specifičnemu cilju v okviru cilja politike 2 iz člena 3(1), točka (b)(ix), te uredbe;“;

(2) doda se naslednja točka (f):

„(f) kadar prispevajo k pomembnemu projektu skupnega evropskega interesa, kot ga je odobrila Komisija na podlagi člena 107(3), točka (b), Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) in Sporočila C(2021) 8481, ob ohranjanju osredotočenosti na MSP;“;

(3) doda se naslednja točka (g):

„(g) kadar olajšujejo prilagajanje industrije, povezano z razogljčenjem proizvodnih procesov in proizvodov.“;

(ii) drugi pododstavek se črta;

(b) dodata se naslednja odstavka 10 in 11:

„10. Poleg možnosti iz člena 14 Uredbe (EU) 2021/1060 lahko države članice v dogovoru z zadevnimi organi upravljanja dodelijo sredstva iz ESRR in Kohezijskega sklada oddelku sklada InvestEU za države članice, da bi se uporabila prek finančnega instrumenta InvestEU iz [člena 10a Uredbe (EU) 2021/523 Evropskega parlamenta in Sveta]*. Za take prispevke veljajo postopki iz člena 14 Uredbe (EU) 2021/1060 in se upoštevajo pri zgornjih mejah iz navedenega člena. Sredstva, ki se ustvarijo iz zneskov, prispevanih v finančni instrument InvestEU, ali ki jih je mogoče pripisati tem zneskom, se v skladu s členom 14 Uredbe (EU) 2021/1060 dajo na voljo državi članici skladno s sporazumom o prispevku in se uporabijo za podporo v okviru istega cilja ali ciljev v obliki finančnih instrumentov ali proračunskih jamstev.

11. Poleg možnosti iz člena 73(4) Uredbe (EU) 2021/1060 se lahko organ upravljanja za projekte, ki neposredno sodelujejo v pomembnem projektu skupnega evropskega interesa, ki ga je Komisija odobrila na podlagi člena 107(3), točka (b), PDEU in Sporočila C(2021) 8481, odloči odobriti podporo neposredno iz ESRR, če take operacije izpolnjujejo zahteve iz člena 73, odstavek 2, točke (a), (b) in (g), Uredbe (EU) 2021/1060.

* Uredba (EU) 2021/523 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. marca 2021 o vzpostavitvi Programa InvestEU in spremembi Uredbe (EU) 2015/1017 (UL L 107, 26.3.2021, str. 30, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/523/oj>).“;

(4) v členu 7 se odstavek 1 spremeni:

(a) točka (b) se spremeni:

„(b) naložb za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov iz dejavnosti, navedenih v Prilogi I k Direktivi 2003/87/ES, razen tistih, ki jim je bil podeljen pečat odličnosti, kot je opredeljen v členu 2, točka 45, Uredbe (EU) 2021/1060;“;

(b) v točki (h) se doda naslednja točka (iv):

„(iv) naložbe v operacije, ki jim je bil na podlagi člena 4(1) Uredbe (EU) 2024/795 podeljen pečat suverenosti v razpisu za zbiranje predlogov na podlagi Delegirane uredbe Komisije (EU) 2019/856.“;

(5) vstavi se naslednji člen 7a:

„Člen 7a

Posebne določbe, povezane z vmesnim pregledom, in povezana prožnost

1. Komisija v letu 2026 izplača 4,5 % skupne podpore iz ESRR in Kohezijskega sklada, kot je določena v sklepu o odobritvi spremembe programa, kot dodatno enkratno predfinanciranje. Ta odstotek enkratnega predfinanciranja se poveča na 9,5 % za programe v okviru cilja „naložbe za delovna mesta in rast“, ki zajemajo eno ali več regij na ravni NUTS 2, ki mejijo na Rusijo, Belorusijo ali Ukrajino, v kolikor program ne zajema celotnega ozemlja države članice. Kadar so v državi članici regije na ravni NUTS 2, ki mejijo na Rusijo, Belorusijo ali Ukrajino, vključene izključno v programe, ki zajemajo celotno ozemlje te države članice, se za te programe uporablja povečano predfinanciranje iz tega odstavka.

Dodatno predfinanciranje iz prvega pododstavka tega odstavka se uporablja le, kadar so bile v okviru vmesnega pregleda odobrene prerazporeditve vsaj 15 % finančnih sredstev programa na eno ali več namenskih prednostnih nalog, določenih za specifične cilje iz člena 3(1), točke (a)(vi), (a)(vii), (b)(v), (b)(ix), (b)(xi), (b)(xii), (c)(iii), (d)(vii) in (e)(iii), te uredbe, pod pogojem, da se sprememba programa predloži do 31. decembra 2025.

Predfinanciranje, dolgovano državi članici, ki izhaja iz sprememb programa na podlagi prerazporeditve na prednostne naloge iz drugega pododstavka, se šteje za plačila, izvršena v letu 2025, za namene izračuna zneskov, ki jih je treba sprostiti v skladu s členom 105 Uredbe (EU) 2021/1060, če je bil zahtevek za spremembo programa predložen leta 2025.

2. Z odstopanjem od člena 63(2) in člena 105(2) Uredbe (EU) 2021/1060 je rok za upravičenost izdatkov, povračilo stroškov in sprostitev obveznosti 31. december 2030. Odstopanje se uporablja le, kadar so bile v okviru vmesnega pregleda odobrene spremembe programa za prerazporeditev vsaj 15 % finančnih sredstev programa na eno ali več namenskih prednostnih nalog, določenih za specifične cilje iz člena 3(1), točke (a)(vi), (a)(vii), (b)(v), (b)(ix), (b)(xi), (b)(xii), (c)(iii), (d)(vii) in (e)(iii), te uredbe.

3. Države članice lahko v zahtevkih za spremembe programov v skladu s členom 24 Uredbe (EU) 2021/1060 zahtevajo prerazporeditev sredstev ESRR, načrtovanih v

okviru cilja „naložbe za delovna mesta in rast“, na evropsko pobudo za mesta oziroma Instrument za medregionalne naložbe v inovacije iz člena 12 oziroma člena 13 te uredbe. Prerazporejena sredstva se uporabijo v korist zadevne države članice. Take prerazporeditve ne pomenijo prerazporeditev v smislu člena 26 Uredbe (EU) 2021/1060.

4. Z odstopanjem od člena 112 Uredbe (EU) 2021/1060 je najvišja stopnja sofinanciranja za prednostne naloge v programih v okviru cilja „naložbe za delovna mesta in rast“, ki zajemajo eno ali več regij na ravni NUTS 2, ki mejijo na Rusijo, Belorusijo ali Ukrajino, 100 %. Višja stopnja sofinanciranja se ne uporablja za programe, ki zajemajo celotno ozemlje zadevne države članice, razen če so te regije vključene samo v programe, ki zajemajo celotno ozemlje te države članice. Odstopanje se uporablja le, kadar so bile v okviru vmesnega pregleda odobrene prerazporeditve vsaj 15 % finančnih sredstev programa na eno ali več namenskih prednostnih nalog, določenih za specifične cilje iz člena 3(1), točke (a)(vi), (a)(vii), (b)(v), (b)(ix), (b)(xi), (b)(xii), (c)(iii), (d)(vii) in (e)(iii), te uredbe, pod pogojem, da se sprememba programa predloži do 31. decembra 2025.

5. Poleg ocene o izidu vmesnega pregleda, ki jo je treba predložiti v skladu s členom 18(2) Uredbe (EU) 2021/1060 za vsak program, lahko države članice v dveh mesecih od začetka veljavnosti Uredbe (EU) XXXX/XXXX [ta uredba] ponovno predložijo dopolnilno oceno in povezane zahteve za spremembe programa, pri čemer upoštevajo specifične cilje, uvedene z Uredbo (EU) XXXX/XXXX [ta uredba]. Uporabljajo se roki iz člena 18(3) Uredbe (EU) 2021/1060.

6. Kadar bi podnebni prispevek iz člena 6(1) Uredbe (EU) 2021/1060 Kohezijskega sklada presegel cilj 37 % skupnih dodeljenih sredstev, se lahko znesek, ki presega navedeni cilj, upošteva pri izračunu podnebnega prispevka ESRR za namene doseganja cilja 30 % skupnih dodeljenih sredstev. Pri izračunu podnebnega prispevka Kohezijskega sklada se lahko upoštevajo zneski, ki presegajo cilj podnebnih prispevkov ESRR v višini 30 % vseh dodeljenih sredstev.“;

(6) v členu 12 se doda naslednji odstavek 4:

„4. Komisija lahko inovativnim ukrepom, ki so bili ocenjeni v razpisu za zbiranje predlogov v okviru evropske pobude za mesta in izpolnjujejo minimalne zahteve tega razpisa glede kakovosti ter jih zaradi proračunskih omejitev ni mogoče financirati v okviru tega razpisa za zbiranje predlogov, podeli pečat odličnosti.

Za namene pečata odličnosti se evropska pobuda za mesta šteje za drug vir Unije, ki je ločen od programov, ki se izvajajo in pripravljajo v skladu s členom 7 Uredbe (EU) 2021/1060.“;

(7) tabela 1 v Prilogi I se spremeni:

(a) pri cilju politike 1 se doda naslednja vrstica:

	„(vii) Krepitev industrijskih zmogljivosti za spodbujanje zmogljivosti z dvojno rabo in obrambnih zmogljivosti	Vsi RCO, navedeni za specifična cilja (i) in (iii) RCO 128 – podprta podjetja, povezana predvsem s spodbujanjem	Vsi RCR, navedeni za specifična cilja (i) in (iii)“;
--	--	---	--

		zmogljivosti dvojno rabo obrambnih zmogljivosti (RearmEU) – podjetja	z in
--	--	---	---------

(b) pri cilju politike 2 se vrstica za specifični cilj (v) nadomesti z naslednjim:

	„(v) Spodbujanje zanesljivega dostopa do vode, trajnostnega gospodarjenja z vodnimi viri in odpornosti v zvezi z vodo	RCO 30 – dolžina novih ali nadgrajenih cevi v distribucijskih sistemih javnega vodovoda – km RCO 31 – dolžina novih ali nadgrajenih cevi v javnem omrežju za zbiranje odpadne vode – km RCO 32 – nova ali nadgrajena zmogljivost za čiščenje odpadne vode – populacijski ekvivalent	RCR 41 – prebivalci, priključeni na izboljšan javni vodovod – osebe RCR 42 – prebivalci, priključeni vsaj na sekundarno javno omrežje za čiščenje odpadne vode – osebe RCR 43 – izguba vode v distribucijskih sistemih javnega vodovoda – kubični metri na leto“;
--	---	---	---

(c) pri cilju politike 2 se dodata naslednji vrstici:

	„(xi) Spodbujanje dostopa do cenovno dostopnih stanovanj in s tem povezanih reform	RCO 18 – cenovno dostopna stanovanja z boljšo energetske učinkovitostjo – stanovanja RCO 65 – zmogljivost novih ali posodobljenih cenovno dostopnih in socialnih stanovanj – osebe RCO 130 – reforme na področju cenovno dostopnih in socialnih stanovanj – število	RCR 26 – letna poraba primarne energije (od tega: cenovno dostopna stanovanja, javne zgradbe, podjetja, drugo) – MWh/leto RCR 29 – ocenjene emisije toplogrednih plinov – tone ekvivalenta CO ₂ /leto RCR 67 – število oseb na leto, ki uporabljajo nova ali posodobljena cenovno dostopna in
--	--	---	--

			socialna stanovanja – uporabniki/leto
	(xii) Spodbujanje povezovalnih daljnovodov in povezane infrastrukture za prenos ter vzpostavitev polnilne infrastrukture	RCO 59 – infrastruktura za alternativno gorivo (oskrbovalna/polnilna mesta) RCO 131 – omrežja za prenos energije in povezovalni daljnovodi – novozgrajeni ali izboljšani“;	

(d) pri cilju politike 3 se doda naslednja vrstica:

	„(iii) Razvoj odporne obrambne infrastrukture ali infrastrukture z dvojno rabo za spodbujanje vojaške mobilnosti v Uniji	Vsi RCO, navedeni za specifična cilja (i) in (ii) RCO129 – infrastruktura, prilagojena zahtevam vojaške mobilnosti	Vsi RCR, navedeni za specifična cilja (i) in (ii)“;
--	--	---	---

(e) pri cilju politike 4 se doda naslednja vrstica:

	„(vii) Spodbujanje dostopa do cenovno dostopnih stanovanj in s tem povezanih reform	RCO 18 – stanovanja z boljšo energetske učinkovitostjo – stanovanja RCO 65 – zmogljivost novih ali posodobljenih socialnih, cenovno dostopnih stanovanj – osebe RCO 130 – reforme na področju cenovno	RCR 26 – letna poraba primarne energije (od tega: stanovanja, javne zgradbe, podjetja, drugo) – MWh/leto RCR 29 – ocenjene emisije toplogrednih plinov – tone ekvivalenta CO ₂ /leto RCR 67 – število oseb na leto, ki uporabljajo nova ali posodobljena cenovno dostopna in socialna stanovanja – uporabniki/leto“;
--	---	---	---

		dostopnih in socialnih stanovanj – število	
--	--	--	--

(f) pri cilju politike 5 se doda naslednja vrstica:

	„(iii) Spodbujanje celostnega teritorialnega razvoja z dostopom do cenovno dostopnih stanovanj in razvoja s tem povezanih reform na vseh vrstah območij	RCO 18 – stanovanja z boljšo energetske učinkovitostjo – stanovanja RCO 65 – zmogljivost novih ali posodobljenih cenovno dostopnih in socialnih stanovanj – osebe RCO 130 – reforme na področju cenovno dostopnih in socialnih stanovanj – število	RCR 26 – letna poraba primarne energije (od tega: stanovanja, javne zgradbe, podjetja, drugo) – MWh/leto RCR 29 – ocenjene emisije toplogrednih plinov – tone ekvivalenta CO ₂ /leto RCR 67 – število oseb na leto, ki uporabljajo nova ali posodobljena cenovno dostopna in socialna stanovanja – uporabniki/leto“.
--	---	--	---

Člen 2

Uredba (EU) 2021/1056 se spremeni:

(1) člen 8(2) se spremeni:

(a) v prvem pododstavku se doda naslednja točka (p):

„(p) spodbujanje dostopa do cenovno dostopnih stanovanj in s tem povezanih reform.“;

(b) četrti pododstavek se nadomesti z naslednjim:

„SPP lahko podpira tudi produktivne naložbe v podjetja, ki niso MSP, pri čemer pa ohranja osredotočenost na MSP, ne glede na to, ali je bila izvedena analiza vrzeli v skladu s členom 11(2), točka (h), te uredbe in ne glede na njen rezultat. Take naložbe so upravičene le, kadar ne povzročijo premestitve, kot je opredeljena v členu 2, točka 27, Uredbe (EU) 2021/1060. Zagotavljanje take podpore ne zahteva revizije območnega načrta za pravični prehod, kadar bi bila taka revizija povezana izključno z analizo vrzeli. V izbirnem postopku se

upoštevajo vajeništva in delovna mesta, izobraževanje oziroma usposabljanje za pridobitev novih znanj in spretnosti.“;

(c) doda se naslednji pododstavek:

„Za operacije, ki jim je bil podeljen pečat odličnosti, kot je opredeljen v členu 2, točka 45, Uredbe (EU) 2021/1060, se lahko organ upravljanja za projekte, ki neposredno sodelujejo v pomembnem projektu skupnega evropskega interesa, ki ga je Komisija odobrila na podlagi člena 107(3), točka (b), PDEU in Sporočila C(2021) 848, odloči odobriti podporo neposredno iz SPP, če take operacije prispevajo k specifičnemu cilju iz člena 2 te uredbe in prispevajo k izvajanju območnih načrtov za pravični prehod.“;

(2) v členu 9 se točka (d) nadomesti z naslednjim:

„(d) naložb, povezanih s proizvodnjo, predelavo, prevozom, distribucijo, skladiščenjem ali zgorevanjem fosilnih goriv, razen naložb v operacije, ki jim je bil v skladu s členom 4(1) Uredbe (EU) 2024/795 podeljen pečat suverenosti v razpisu za zbiranje predlogov na podlagi Delegirane uredbe Komisije (EU) 2019/856.“;

(3) v členu 10 se doda naslednji odstavek:

„4. Kadar so sredstva SPP načrtovana kot prednostne naloge v okviru programa, ki vključuje tudi sredstva ESSR ali Kohezijskega sklada, lahko države članice poleg ocene o izidu vmesnega pregleda, ki jo je treba predložiti v skladu s členom 18(2) Uredbe (EU) 2021/1060 za vsak program, v dveh mesecih od začetka veljavnosti Uredbe (EU) XXXX/XXXX [ta uredba] ponovno predložijo dopolnilno oceno in povezane zahteve za spremembe programa, pri čemer upoštevajo specifične cilje, uvedene z Uredbo (EU) XXXX/XXXX [ta uredba]. Uporabljajo se roki iz člena 18(3) Uredbe (EU) 2021/1060.

Kadar za tak program velja podaljšani rok za upravičenost izdatkov, povračilo stroškov in sprostitev obveznosti v skladu s členom 7a Uredbe (EU) 2021/1058, se tako podaljšanje uporablja tudi za sredstva SPP.“;

(4) v členu 11(2) se točka (i) nadomesti z naslednjim:

„(i) v primeru podpore za naložbe, namenjene zmanjšanju emisij toplogrednih plinov iz dejavnosti, navedenih v Prilogi I k Direktivi 2003/87/ES, seznam operacij, ki bodo podprte, ter utemeljitev, da prispevajo k prehodu na podnebno nevtralno gospodarstvo in vodijo v zmanjšanje emisij toplogrednih plinov, ki je pod ustreznimi referenčnimi vrednostmi, določenimi za brezplačno dodelitev na podlagi Direktive 2003/87/ES, ter ob zagotovitvi, da so navedene operacije potrebne za zaščito znatnega števila delovnih mest;“;

(5) v členu 12(2) se črta tretji stavek.

Člen 3

Ta uredba začne veljati [dan] po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Strasbourgu,

*Za Evropski parlament
predsednica*

*Za Svet
predsednik*

OCENA FINANČNIH POSLEDIC IN DIGITALNIH RAZSEŽNOSTI
ZAKONODAJNEGA PREDLOGA

1.	OKVIR PREDLOGA/POBUDE.....	3
1.1	Naslov predloga/pobude.....	3
1.2	Zadevna področja	3
1.3	Cilji.....	3
1.3.1	Splošni cilji	3
1.3.2	Specifični cilji	3
1.3.3	Pričakovani rezultati in posledice	3
1.3.4	Kazalniki smotrnosti	3
1.4	Ukrep, na katerega se predlog/pobuda nanaša	4
1.5	Utemeljitev predloga/pobude	4
1.5.1	Potrebe, ki jih je treba zadovoljiti kratkoročno ali dolgoročno, vključno s podrobno časovnico za uvajanje ustreznih ukrepov za izvajanje pobude	4
1.5.2	Dodana vrednost ukrepanja EU (ki je lahko posledica različnih dejavnikov, npr. boljšega usklajevanja, pravne varnosti, večje učinkovitosti ali dopolnjevanja). Za namene tega oddelka je „dodana vrednost ukrepanja EU“ vrednost, ki izhaja iz ukrepanja EU in predstavlja dodatno vrednost poleg tiste, ki bi jo sicer ustvarile države članice same.....	4
1.5.3	Spoznanja iz podobnih izkušenj v preteklosti.....	4
1.5.4	Skladnost z večletnim finančnim okvirom in možne sinergije z drugimi ustreznimi instrumenti	5
1.5.5	Ocena različnih razpoložljivih možnosti financiranja, vključno z možnostmi za prerazporeditev.....	5
1.6	Trajanje predloga/pobude in finančnih posledic	6
1.7	Načrtovani načini izvrševanja proračuna	6
2.	UKREPI UPRAVLJANJA	8
2.1	Pravila o spremljanju in poročanju	8
2.2	Upravljavski in kontrolni sistemi	8
2.2.1	Utemeljitev načinov izvrševanja proračuna, mehanizmov financiranja, načinov plačevanja in predlagane strategije kontrol.....	8
2.2.2	Podatki o ugotovljenih tveganjih in vzpostavljenih sistemih notranjih kontrol za njihovo zmanjševanje.....	8
2.2.3	Ocena in utemeljitev stroškovne učinkovitosti kontrol (razmerje med stroški kontrol in vrednostjo z njimi povezanih upravljanih sredstev) ter ocena pričakovane stopnje tveganja napake (ob plačilu in ob zaključku).....	8
2.3	Ukrepi za preprečevanje goljufij in nepravilnosti	9
3.	OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA/POBUDE	10
3.1	Zadevni razdelki večletnega finančnega okvira in odhodkovne proračunske vrstice	10

3.2	Ocenjene finančne posledice predloga za odobritve	12
3.2.1	Povzetek ocenjenih posledic za odobritve za poslovanje	12
3.2.1.1	Odobritve iz izglasovanega proračuna	12
3.2.1.2	Odobritve iz zunanjih namenskih prejemkov	17
3.2.2	Ocenjene realizacije, financirane iz odobritev za poslovanje	22
3.2.3	Povzetek ocenjenih posledic za upravne odobritve	24
3.2.3.1	Odobritve iz izglasovanega proračuna	24
3.2.3.2	Odobritve iz zunanjih namenskih prejemkov	24
3.2.3.3	Odobritve skupaj	24
3.2.4	Ocenjene potrebe po človeških virih.....	25
3.2.4.1	Financirano iz izglasovanega proračuna	25
3.2.4.2	Financirano iz zunanjih namenskih prejemkov.....	26
3.2.4.3	Potrebe po človeških virih skupaj	26
3.2.5	Pregled ocenjenih posledic za naložbe, povezane z digitalnimi tehnologijami	28
3.2.6	Skladnost z veljavnim večletnim finančnim okvirom.....	28
3.2.7	Udeležba tretjih oseb pri financiranju	28
3.3	Ocenjene posledice za prihodke.....	29
4.	DIGITALNE RAZSEŽNOSTI	29
4.1	Zahteve digitalnega pomena	30
4.2	Podatki	30
4.3	Digitalne rešitve	31
4.4	Ocena interoperabilnosti	31
4.5	Ukrepi v podporo digitalnemu izvajanju	32

1. OKVIR PREDLOGA/POBUDE

1.1 Naslov predloga/pobude

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA o spremembi Uredbe 2021/1056 in Uredbe 2021/1058 [...]

1.2 Zadevna področja

Kohezijska politika: Evropski sklad za regionalni razvoj (ESRR), Kohezijski sklad in Sklad za pravični prehod (SPP)

1.3 Cilji

1.3.1 Splošni cilji

Skladi kohezijske politike in SPP zagotavljajo financiranje v podporo skladnemu razvoju EU z ukrepi, ki krepijo njeno ekonomsko, socialno in teritorialno kohezijo.

V podporo temu splošnemu cilju skladi prispevajo tudi k spodbujanju ključnih ciljev politike, vključno s krepitvijo splošne konkurenčnosti in strateške avtonomije EU ter odzivanjem na izzive in priložnosti, povezane z zelenim, digitalnim in socialnim prehodom.

1.3.2 Specifični cilji

Specifični cilj št. 1

Pospešiti izvajanje programov kohezijske politike za obdobje 2021–2027 s povečanjem prožnosti in zagotoviti možnosti za poenostavitev uporabe skladov kohezijske politike.

Specifični cilj št. 2

Zagotoviti podporo iz skladov kohezijske politike v okviru programov za obdobje 2021–2027 za naložbe, povezane z obrambo, kot kratkoročni odziv na nedavne geopolitične dogodke z zagotavljanjem dodatnih možnosti za države članice, da povečajo naložbe v obrambni sektor ter nadgradijo proizvodne zmogljivosti in odporno infrastrukturo z dvojno rabo.

Poudariti pomen reševanja stanovanjske krize z oblikovanjem spodbud v regulativnem okviru za obdobje 2021–2027 za naložbe v cenovno dostopna stanovanja.

Poudariti strateški pomen zanesljivega dostopa do vode ter trajnostnega in odpornosti pri gospodarjenju z vodnimi viri z oblikovanjem spodbud v regulativnem okviru za obdobje 2021–2027 za naložbe v ustrezne projekte.

Odgovoriti na specifične teritorialne izzive regij, ki mejijo na Ukrajino, Rusijo in Belorusijo.

1.3.3 Pričakovani rezultati in posledice

Navedite, kakšne učinke naj bi imel(-a) predlog/pobuda za upravičence/ciljne skupine.

Specifični cilj št. 1

V čim večji meri uporabiti sredstva, dodeljena ESRR in Kohezijskemu skladu v večletnem finančnem okviru za obdobje 2021–2027, ter sredstva, dodeljena Skladu za pravični prehod v večletnem finančnem okviru 2021–2027 in instrumentu NextGenerationEU za cilje politike, določene v uredbah.

Specifični cilj št. 2

Povečati proizvodne zmogljivosti podjetij v obrambnem sektorju in prilagoditi kritično infrastrukturo za mobilnost novim obrambnim izzivom.

Povečati podporo za reševanje posebnih izzivov regij, ki mejijo na Rusijo, Belorusijo in Ukrajino.

Izvajati naložbe, ki podpirajo konkurenčnost EU.

Izvajati naložbe v projekte gradnje in prenove cenovno dostopnih stanovanj.

Izvajati naložbe v projekte, ki povečujejo odpornost EU v zvezi z vodo in izboljšujejo trajnostno gospodarjenje z vodnimi viri.

1.3.4 Kazalniki smotrnosti

Navedite, s katerimi kazalniki se bodo spremljali napredek in dosežki.

Specifični cilj št. 1

Finančni podatki o zneskih, povezanih z operacijami, ki so jih izbrale in izvedle države članice, ter o izplačilih državam članicam iz proračuna EU.

Specifični cilj št. 2

Skupni kazalnik učinka 128 – število podprtih podjetij, povezanih predvsem s spodbujanjem obrambnih zmogljivosti (RearmEU) – število podjetij

Skupni kazalnik učinka 129 – cestni in železniški mostovi, zgrajeni ali nadgrajeni za dvojno rabo

Skupni kazalnik učinka 65 – zmogljivost novih ali posodobljenih socialnih stanovanj – število oseb

Skupni kazalnik rezultatov 43 – izguba vode v distribucijskih sistemih javnega vodovoda – kubični metri na leto

1.4 Ukrep, na katerega se predlog/pobuda nanaša

Nov ukrep

Nov ukrep na podlagi pilotnega projekta / pripravljalnega ukrepa⁸

Podaljšanje obstoječega ukrepa

Združitev ali preusmeritev enega ali več ukrepov v drug/nov ukrep

⁸ Po členu 58(2), točka (a) oz. (b), finančne uredbe.

1.5 Utemeljitev predloga/pobude

1.5.1 *Potrebe, ki jih je treba zadovoljiti kratkoročno ali dolgoročno, vključno s podrobno časovnico za uvajanje ustreznih ukrepov za izvajanje pobude*

Nedavni gospodarski in geopolitični dogodki so v ospredje postavili pomembne prednostne naloge, ki zahtevajo znatne naložbe. Kohezijska politika zagotavlja trden okvir za take naložbe, specifične naložbe v okviru tega predloga spremembe pa so v veliki meri že možne v sedanjem pravnem okviru, ki ureja sklade. Zato so že v skladu s splošnim ciljem krepitve ekonomske, socialne in teritorialne kohezije. Vendar je treba povečati hitrost in obseg naložb. Potekajoči vmesni pregled programov kohezijske politike za obdobje 2021–2027 je ključna priložnost za oceno, kako lahko ti programi prispevajo k doseganju ciljev politike. Zato ta predlog spremembe ustvarja spodbude in prožnost, ki državam članicam omogočajo, da se s sredstvi iz večletnega finančnega okvira v razmeroma kratkem času bolj osredotočijo na te prednostne naloge.

1.5.2 *Dodana vrednost ukrepanja EU (ki je lahko posledica različnih dejavnikov, npr. boljšega usklajevanja, pravne varnosti, večje učinkovitosti ali dopolnjevanja). Za namene tega oddelka je „dodana vrednost ukrepanja EU“ vrednost, ki izhaja iz ukrepanja EU in predstavlja dodatno vrednost poleg tiste, ki bi jo sicer ustvarile države članice same.*

Splošno:

Namen predloga spremembe je državam članicam omogočiti, da potrebno financiranje kohezijske politike usmerijo v naložbe na področjih politike, ki so bila opredeljena kot prednostna, ter ohraniti in okrepiti ekonomsko, socialno in teritorialno kohezijo EU.

Specifični cilj 1:

Financiranje kohezijske politike je bistveno za gospodarsko stabilnost, pravičnost in povezovanje v EU. Ima glavno vlogo pri zmanjševanju regionalnih razlik in zagotavljanju uravnoteženega razvoja v vseh državah članicah. Zagotavlja, da imajo vse regije na voljo sredstva za rast, inovacije in prilagajanje prihodnjim izzivom, hkrati pa spodbuja solidarnost po vsej EU. Ohranjanje in pospeševanje toka sredstev državam članicam iz proračuna EU je bistveno za zagotavljanje potrebne ravni javnega financiranja v državah članicah in za doseganje kohezijskih ciljev, določenih v Pogodbi.

Specifični cilj 2:

Obramba: V izjavi iz Versaillesa iz marca 2022 ter sporočilih JOIN(2022) 24 in COM(2022) 60 je že bilo poudarjeno, da mora EU povečati svojo pripravljenost, zmogljivost in odpornost, da bi bolje zaščitila svoje državljane in državljanke. Zaradi hitro spreminjajočih se geopolitičnih razmer v zadnjih mesecih je bila poudarjena potreba po okrepitvi prizadevanj. V sklepih Evropskega sveta z dne 6. marca 2025 je poudarjeno, „da mora Evropa postati bolj suverena, bolj odgovorna za lastno obrambo ter bolj opremljena za ukrepanje in samostojno reševanje takojšnjih in prihodnjih izzivov in groženj s pristopom 360 stopinj“. V ta namen bo EU pospešila uporabo potrebnih instrumentov in financiranja. Evropski svet „poziva Komisijo, naj predlaga dodatne vire financiranja za obrambo na ravni EU, tudi z dodatnimi možnostmi in spodbudami, ki se dajo na voljo vsem državam članicam, na podlagi načel objektivnosti, nediskriminacije in enake obravnave držav članic, pri uporabi

njihovih trenutno dodeljenih sredstev v okviru ustreznih programov financiranja EU, ter hitro predstavi ustrezne predloge“.

Konkurenčnost: Krepitev konkurenčnosti in odpornosti v strateških sektorjih ter zmanjšanje odvisnosti evropskega gospodarstva z zeleno in digitalno preobrazbo sta v zadnjih letih glavna cilja EU. Z uredbo o STEP se je že uvedlo več možnosti za podporo strateškim tehnologijam in kritičnim sektorjem z uporabo skladov kohezijske politike. Predlog dodatno spodbuja izkoriščanje velikosti EU za naložbe na področjih, ki so pomembna za prihodnjo konkurenčnost EU.

Cenovno dostopna stanovanja: Nedavna kriza življenjskih stroškov je zaostila dolgoletni problem cenovne dostopnosti stanovanj v EU. Ta splošni trend je mogoče opaziti v vseh državah članicah in v političnih smernicah se priznava, da to obremenjuje kohezijo. V ta namen je bila v okviru Komisije ustanovljena delovna skupina, Evropski parlament pa je ustanovil poseben odbor za stanovanjsko krizo. V pričakovanju evropskega načrta za cenovno dostopna stanovanja in v skladu z njegovim splošnim ciljem je vmesni pregled programov kohezijske politike priložnost, da se poudari pomen odpornosti v zvezi z vodo in ustvarijo spodbude, ki bi državam članicam omogočile, da del dodeljenih sredstev kohezijske politike usmerijo v ukrepe, ki podpirajo cenovno dostopna stanovanja.

Povezovalni daljnovodi in z njimi povezana infrastruktura za prenos ter polnilna infrastruktura: Večja energijska varnost in povezovanje, zmanjšanje odvisnosti od fosilnih goriv in krepitev energijske neodvisnosti so ključnega pomena, da EU podpre trajnosten in odporen energetski sistem. V okviru kohezijske politike se že vlaga v razvoj pametnih energetskih sistemov in uvajanje polnilne infrastrukture, ki podpira električno mobilnost.

Da bi pospešili naložbe na tem področju in dosegli večje čezmejno energetsko povezovanje, pa je pomembno zagotoviti posebne spodbude za povezovalne daljnovode in povezano infrastrukturo za prenos ter vzpostavitev infrastrukture za polnjenje, ki podpira električno mobilnost.

Dostop do vode in gospodarjenje z vodnimi viri: Kljub celovitemu pravnemu okviru EU za zaščito vodnih virov in trajnostno gospodarjenje z njimi je strukturno slabo gospodarjenje z vodnimi viri povzročilo nadaljnjo degradacijo in onesnaževanje tega vira ter z vodo povezanih ekosistemov, vključno z obalnimi in morskimi. V zadnjih petih letih je zaradi poplav, dolgotrajnih suš in pomanjkanja vode prizadetih vse več območij EU, podnebne spremembe, onesnaževanje in izguba biotske raznovrstnosti pa stanje še zaostrujejo. Čezmejna narava izzivov v zvezi z vodo, njihova medsektorska narava ter pomen za izvajanje politik in zakonodaje EU na različnih področjih zagotavljajo jasno podlago za evropsko strategijo za odpornost v zvezi z vodo. V pričakovanju strategije je vmesni pregled programov kohezijske politike priložnost, da se potrebno financiranje usmeri v projekte, ki obravnavajo zanesljivost dostopa do vodnih virov, trajnostno gospodarjenje z njimi in odpornost v zvezi z vodo.

1.5.3 *Spoznanja iz podobnih izkušenj v preteklosti*

Nedavne spremembe uredb za obdobja 2014–2020 in 2021–2027 v okoliščinah krize zaradi COVID-19, vojaške agresije Rusije v Ukrajini, energetske krize in prizadevanj za večjo konkurenčnost (STEP) so privedle do pomembnega črpanja sredstev za podporo ustreznim naložbam.

1.5.4 Skladnost z večletnim finančnim okvirom in možne sinergije z drugimi ustreznimi instrumenti

Predlog spremembe ne spreminja obstoječih dodelitev v okviru kohezijske politike in naj bi pomagal učinkovito in uspešno pospešiti naložbe iz skladov.

1.5.5 Ocena različnih razpoložljivih možnosti financiranja, vključno z možnostmi za prerazporeditev

S predlogom spremembe se ne spreminja osrednja struktura obstoječega regulativnega okvira kohezijske politike niti se ne spreminjajo fiksne dodelitve državam članicam. Njegov namen je izpostaviti in spodbuditi podporne ukrepe, ki so že mogoči v okviru skladov in dopolnjujejo naložbe prek drugih možnosti financiranja na ravni EU ali na ravni držav članic.

1.6 Trajanje predloga/pobude in finančnih posledic

Časovno omejeno:

- finančne posledice med letoma 2026 in 2029 za odobritve plačil. Brez posledic za odobritve za prevzem obveznosti.

1.7 Načrtovani načini izvrševanja proračuna⁹

Deljeno upravljanje z državami članicami

2. UKREPI UPRAVLJANJA

2.1 Pravila o spremljanju in poročanju

Pravila o spremljanju in poročanju iz Uredbe (EU) 2021/1060 se še naprej v celoti uporabljajo:

Odbor za spremljanje programa: najmanj enkrat letno.

Letni pregled smotrnosti med državo članico in Komisijo.

Prenos podatkov na program: petkrat letno.

Letno poročilo o nadzoru (reviziji).

Končno poročilo o smotrnosti za vsak program je treba predložiti do 15. februarja 2031.

2.2 Upravljavski in kontrolni sistemi

2.2.1 *Utemeljitev načinov izvrševanja proračuna, mehanizmov financiranja, načinov plačevanja in predlagane strategije kontrol*

Predlog spremembe ne spreminja obstoječe metode izvrševanja proračuna z deljenim upravljanjem niti mehanizmov izvajanja, načinov plačila ali strategij kontrol, opredeljenih v Uredbi (EU) 2021/1060.

2.2.2 *Podatki o ugotovljenih tveganjih in vzpostavljenih sistemih notranjih kontrol za njihovo zmanjševanje*

Ugotovljena niso bila nobena specifična tveganja. Predlog spremembe strukturno ne spreminja ureditve obvladovanja tveganj in kontrol programov kohezijske politike, ki se šteje za primerno za predvidene naložbe.

2.2.3 *Ocena in utemeljitev stroškovne učinkovitosti kontrol (razmerje med stroški kontrol in vrednostjo z njimi povezanih upravljanih sredstev) ter ocena pričakovane stopnje tveganja napake (ob plačilu in ob zaključku)*

Okvir kontrol kohezijske politike ostaja nespremenjen in se v celoti uporablja. To je bilo zasnovano za zaščito finančnih interesov EU in prilagojeno v več programskih obdobjih, da bi se upoštevala priporočila Evropskega računskega sodišča in urada OLAF.

⁹ Pojasnila o načinih izvrševanja proračuna in sklici na finančno uredbo so na voljo na spletišču BUDGpedia: <https://myintracomm.ec.europa.eu/corp/budget/financial-rules/budget-implementation/Pages/implementation-methods.aspx>.

2.3 Ukrepi za preprečevanje goljufij in nepravilnosti

Države članice morajo upoštevati obstoječi okvir kontrol kohezijske politike in imeti vzpostavljen sistem upravljanja in kontrole, ki omogoča preprečevanje, odkrivanje in odpravljanje nepravilnosti, vključno z goljufijami, ter poročanje o njih.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA/POBUDE

3.1 Zadevni razdelki večletnega finančnega okvira in odhodkovne proračunske vrstice

- Obstoječe proračunske vrstice

Po vrstnem redu razdelkov večletnega finančnega okvira in proračunskih vrstic

Razdelek večletnega finančnega okvira	Proračunska vrstica	Vrsta odhodkov	Prispevek			
	številka	dif./nedif. ¹⁰	držav Efte ¹¹	držav kandidatk in potencialnih kandidat ¹²	drugih tretjih držav	drugi namenski prejemki
H2a	05 02 01 ESRR – Odhodki iz poslovanja	dif.	NE	NE	NE	NE
H2a	05 03 01 KS – Odhodki iz poslovanja	dif.	NE	NE	NE	NE

¹⁰ Dif. = diferencirana sredstva / nedif. = nediferencirana sredstva.

¹¹ Efta: Evropsko združenje za prosto trgovino.

¹² Države kandidatke in po potrebi potencialne kandidatke z Zahodnega Balkana.

3.2 Ocenjene finančne posledice predloga za odobritve

3.2.1 Povzetek ocenjenih posledic za odobritve za poslovanje

- Za predlog/pobudo niso potrebne odobritve za poslovanje.
- Za predlog/pobudo so potrebne odobritve za poslovanje, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:

3.2.1.1 Odobritve iz izglasovanega proračuna

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

Razdelek večletnega finančnega okvira		številka	H2a				
GD REGIO			Leto	Leto	Leto	Leto	VFO 2021–2027 SKUPAJ
			2024	2025	2026	2027	
Odobritve za poslovanje							
05.0201 ESRR Odhodki iz poslovanja	obveznosti	(1a)			0,000	0,000	0,000
	plačila	(2a)			[3 060,000]	[-3 060,000]	0,000
05.0301 KS Odhodki iz poslovanja	obveznosti	(1b)			0,000	0,000	0,000
	plačila	(2b)			[540,000]	[-540,000]	0,000
Odobritve upravne narave, ki se financirajo iz sredstev določenih programov ¹³							
Proračunska vrstica		(3)					0,000
Odobritve za GD REGIO SKUPAJ	obveznosti	= 1a + 1b + 3	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	plačila	= 2a + 2b + 3	0,000	0,000	[3 600,000]	[-3 600,000]	0,000
			Leto	Leto	Leto	Leto	VFO 2021–2027 SKUPAJ
			2024	2025	2026	2027	
Odobritve za poslovanje SKUPAJ	obveznosti	(4)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

¹³ Tehnična in/ali upravna pomoč ter odhodki za podporo izvajanja programov in/ali ukrepov EU (prej vrstice BA), posredne raziskave, neposredne raziskave.

plačila		(5)	0,000	0,000	[3 600,000]	[-3 600,000]	0,000
Odobritve upravne narave, ki se financirajo iz sredstev določenih programov, SKUPAJ		(6)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Odobritve iz RAZDELKA 2a večletnega finančnega okvira SKUPAJ	obveznosti	= 4 + 6	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	SKUPAJ	plačila	= 5 + 6	0,000	0,000	[3 600,000]	[-3 600,000]
			Leto 2024	Leto 2025	Leto 2026	Leto 2027	VFO 2021– 2027 SKUPAJ
• Odobritve za poslovanje SKUPAJ (vsi razdelki za poslovanje)	obveznosti	(4)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	plačila	(5)	0,000	0,000	[3 600,000]	[- 3 600,000]	0,000
• Odobritve upravne narave, ki se financirajo iz sredstev določenih programov, SKUPAJ (vsi razdelki za poslovanje)		(6)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Odobritve iz RAZDELKOV od 1 do 6 večletnega finančnega okvira SKUPAJ (referenčni znesek)	obveznosti	= 4 + 6	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	plačila	= 5 + 6	0,000	0,000	[3 600,000]	[- 3 600,000]	0,000

Na podlagi ocenjenega obsega izvajanja predloga skupno dodatno predfinanciranje, ki ga je treba plačati v letu 2026, znaša **[16,1 milijarde] EUR**. Hkrati je glede na napovedi plačil in spremembe pri izvrševanju neto proračunski učinek ocenjen na [3,6] milijarde EUR, kar bo vključeno v predlog proračuna za leto 2026. Proračunski učinek je proračunsko nevtralen v celotnem večletnem finančnem okviru.

Razdelek večletnega finančnega okvira	7	„Upravni odhodki“ ¹⁴
--	----------	---------------------------------

¹⁴ Potrebne odobritve je treba določiti na podlagi povprečnih letnih stroškov, ki so na voljo na ustrezni spletni strani BUDGpedie.

GD <.....>	Leto 2024	Leto 2025	Leto 2026	Leto 2027	VFO 2021– 2027 SKUPAJ
• Človeški viri	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
• Drugi upravni odhodki	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
GD <.....> SKUPAJ	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

GD <.....>	Leto 2024	Leto 2025	Leto 2026	Leto 2027	VFO 2021– 2027 SKUPAJ
• Človeški viri	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
• Drugi upravni odhodki	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
GD <.....> SKUPAJ	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

Odobritve iz RAZDELKA 7 večletnega finančnega okvira SKUPAJ	(obveznosti skupaj = plačila skupaj)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
--	--	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

		Leto 2024	Leto 2025	Leto 2026	Leto 2027	VFO 2021– 2027 SKUPAJ
Odobritve iz RAZDELKOV od 1 do 7 večletnega finančnega okvira	obveznosti	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
SKUPAJ	plačila	0,000	0,000	[3 600,000]	[– 3 600,000]	0,000

3.2.2 Ocenjene realizacije, financirane iz odobritev za poslovanje (se ne izpolnjuje za decentralizirane agencije)

odobritve za prevzem obveznosti v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

Cilji in realizacije			Leto 2024	Leto 2025	Leto 2026	Leto 2027	Vstavite ustrezno število let glede na trajanje posledic (gl. oddelek 1.6)	SKUPAJ
			REALIZACIJE					

↓	vrsta ¹⁵	povprečni stroški	število	stroški	število	stroški	število	stroški	število	stroški	število	stroški	število	stroški	število	stroški	število	stroški	število realizacij skupaj	stroški realizacij skupaj
SPECIFIČNI CILJ št. 1 ¹⁶ ...																				
– realizacija																				
– realizacija																				
– realizacija																				
Seštevek za specifični cilj št. 1																				
SPECIFIČNI CILJ št. 2 ...																				
– realizacija																				
Seštevek za specifični cilj št. 2																				
SKUPAJ																				

¹⁵ Realizacije so dobavljeni proizvodi in opravljene storitve (npr. število financiranih izmenjav študentov, število kilometrov novozgrajenih cest ...).

¹⁶ Kakor je opisan v oddelku 1.3.2 Specifični cilji.

3.2.3 Povzetek ocenjenih posledic za upravne odobritve

- Za predlog/pobudo niso potrebne odobritve upravne narave.
- Za predlog/pobudo so potrebne odobritve upravne narave, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:

3.2.3.1 Odobritve iz izglasovanega proračuna

IZGLASOVANE ODOBRITEVE	Leto	Leto	Leto	Leto	2021–2027 SKUPAJ
	2024	2025	2026	2027	
RAZDELEK 7					
Človeški viri	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Drugi upravni odhodki	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Seštevek za RAZDELEK 7	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Odobritve zunaj RAZDELKA 7					
Človeški viri	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Drugi odhodki upravne narave	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Seštevek za odobritve zunaj RAZDELKA 7	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
SKUPAJ					
	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

Potrebe po odobritvah za človeške vire in druge odhodke upravne narave se krijejo z odobritvami generalnega direktorata, ki so že dodeljene za upravljanje ukrepa in/ali so bile prerazporejene znotraj generalnega direktorata, po potrebi skupaj z dodatnimi viri, ki se lahko pristojnemu generalnemu direktoratu dodelijo v postopku letne dodelitve virov glede na proračunske omejitve.

3.2.4 Ocenjene potrebe po človeških virih

- Za predlog/pobudo niso potrebni človeški viri.
- Za predlog/pobudo so potrebni človeški viri, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:

3.2.4.1 Financirano iz izglasovanega proračuna

ocena, izražena v ekvivalentu polnega delovnega časa¹⁷

IZGLASOVANE ODOBRITEVE	Leto 2024	Leto 2025	Leto 2026	Leto 2027
• Delovna mesta v skladu s kadrovskim načrtom (uradniki in začasni uslužbenci)				
20 01 02 01 (sedež in predstavništva Komisije)	0	0	0	0
20 01 02 03 (delegacije EU)	0	0	0	0
01 01 01 01 (posredne raziskave)	0	0	0	0
01 01 01 11 (neposredne raziskave)	0	0	0	0
Druge proračunske vrstice (navedite)	0	0	0	0
• Zunanji sodelavci (v ekvivalentu polnega delovnega časa)				

¹⁷ Pod tabelo navedite, koliko ekvivalentov polnega delovnega časa od navedenih je že dodeljenih za upravljanje ukrepa in/ali jih je mogoče prerazporediti znotraj vašega generalnega direktorata ter kakšne so vaše neto potrebe.

20 02 01 (PU in NNS iz splošnih sredstev)		0	0	0	0
20 02 03 (PU, LU, NNS in MSD na delegacijah EU)		0	0	0	0
Vrstica za upravno podporo [XX 01 YY YY]	– na sedežu	0	0	0	0
	– na delegacijah EU	0	0	0	0
01 01 01 02 (PU in NNS za posredne raziskave)		0	0	0	0
01 01 01 12 (PU in NNS za neposredne raziskave)		0	0	0	0
Druge proračunske vrstice (navedite) – iz razdelka 7		0	0	0	0
Druge proračunske vrstice (navedite) – zunaj razdelka 7		0	0	0	0
SKUPAJ		0	0	0	0

3.2.4.2 *Financirano iz zunanjih namenskih prejemkov*

ZUNANJI NAMENSKI PREJEMKI	Leto 2024	Leto 2025	Leto 2026	Leto 2027
• Delovna mesta v skladu s kadrovskim načrtom (uradniki in začasni uslužbenci)				
20 01 02 01 (sedež in predstavništva Komisije)	0	0	0	0
20 01 02 03 (delegacije EU)	0	0	0	0
01 01 01 01 (posredne raziskave)	0	0	0	0
01 01 01 11 (neposredne raziskave)	0	0	0	0
Druge proračunske vrstice (navedite)	0	0	0	0
• Zunanji sodelavci (v ekvivalentu polnega delovnega časa)				
20 02 01 (PU in NNS iz splošnih sredstev)	0	0	0	0
20 02 03 (PU, LU, NNS in MSD na delegacijah EU)	0	0	0	0
Vrstica za upravno podporo [XX 01 YY YY]	– na sedežu	0	0	0
	– na delegacijah EU	0	0	0
01 01 01 02 (PU in NNS za posredne raziskave)	0	0	0	0
01 01 01 12 (PU in NNS za neposredne raziskave)	0	0	0	0
Druge proračunske vrstice (navedite) – iz razdelka 7	0	0	0	0
Druge proračunske vrstice (navedite) – zunaj razdelka 7	0	0	0	0
SKUPAJ	0	0	0	0

3.2.4.3 *Potrebe po človeških virih skupaj*

IZGLASOVANE ODOBRITEVE + ZUNANJI NAMENSKI PREJEMKI SKUPAJ	Leto 2024	Leto 2025	Leto 2026	Leto 2027
• Delovna mesta v skladu s kadrovskim načrtom (uradniki in začasni uslužbenci)				
20 01 02 01 (sedež in predstavništva Komisije)	0	0	0	0
20 01 02 03 (delegacije EU)	0	0	0	0
01 01 01 01 (posredne raziskave)	0	0	0	0
01 01 01 11 (neposredne raziskave)	0	0	0	0
Druge proračunske vrstice (navedite)	0	0	0	0
• Zunanji sodelavci (v ekvivalentu polnega delovnega časa)				
20 02 01 (PU in NNS iz splošnih sredstev)	0	0	0	0
20 02 03 (PU, LU, NNS in MSD na delegacijah EU)	0	0	0	0
Vrstica za upravno podporo	0	0	0	0
– na sedežu	0	0	0	0

podpora [XX 01 YY YY]	– na delegacijah EU	0	0	0	0
01 01 01 02 (PU in NNS za posredne raziskave)		0	0	0	0
01 01 01 12 (PU in NNS za neposredne raziskave)		0	0	0	0
Druge proračunske vrstice (navedite) – iz razdelka 7		0	0	0	0
Druge proračunske vrstice (navedite) – zunaj razdelka 7		0	0	0	0
SKUPAJ		0	0	0	0

Osebjem, potrebnim za izvajanje predloga (v ekvivalentu polnega delovnega časa):

	Obstoječe osebe na voljo v službah Komisije	Izredno dodatno osebje*		
		financirano iz razdelka 7 ali odobritev za raziskave	financirano iz vrstice BA	financirano s pristojbinami
Delovna mesta v skladu s kadrovskim načrtom			n. r.	
Zunanji sodelavci (PU, NNS, AU)				

Opis nalog:

Uradniki in začasni uslužbenci	
Zunanji sodelavci	

3.2.5 Pregled ocenjenih posledic za naložbe, povezane z digitalnimi tehnologijami

Obvezno: v spodnjo tabelo je treba vstaviti najboljšo oceno z digitalnimi tehnologijami povezanih naložb, ki so vključene v predlog/pobudo.

Izjemoma, kadar je to potrebno za izvajanje predloga/pobude, je treba odobritve iz razdelka 7 vnesti v za to določeno vrstico.

Odobritve iz razdelkov 1–6 je treba prikazati kot „Odhodke za IT za operativne programe (v okviru politik)“. Ti odhodki se nanašajo na operativni proračun, ki se uporabi za ponovno uporabo / nakup / razvoj platform/orodij IT, ki so neposredno povezani z izvajanjem pobude in naložbami, povezanimi z njimi (npr. licence, študije, shranjevanje podatkov itd.). Informacije v tej tabeli morajo biti usklajene s podatki, predstavljenimi v oddelku 4 „Digitalne razsežnosti“.

Odobritve za digitalno in IT področje SKUPAJ	Leto	Leto	Leto	Leto	VFO 2021– 2027 SKUPAJ
	2024	2025	2026	2027	
RAZDELEK 7					

Odhodki za IT (na ravni organizacije)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Seštevek za RAZDELEK 7	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Odobritve zunaj RAZDELKA 7					
Odhodki za IT za operativne programe (v okviru politik)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Seštevek za odobritve zunaj RAZDELKA 7	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
SKUPAJ					
	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

3.2.6 Skladnost z veljavnim večletnim finančnim okvirom

Predlog/pobuda:

- se lahko v celoti financira s prerazporeditvijo znotraj zadevnega razdelka večletnega finančnega okvira

3.2.7 Udeležba tretjih oseb pri financiranju

V predlogu/pobudi:

- ni načrtovano sofinanciranje tretjih oseb
- je načrtovano sofinanciranje tretjih oseb, kot je ocenjeno v nadaljevanju:

odobritve v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

	Leto 2024	Leto 2025	Leto 2026	Leto 2027	Skupaj
Navedite organ, ki bo sofinanciral predlog/pobudo					
Sofinancirane odobritve SKUPAJ					

3.3 Ocenjene posledice za prihodke

- Predlog/pobuda nima finančnih posledic za prihodke.
- Predlog/pobuda ima finančne posledice, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:
 - za lastna sredstva
 - za druge prihodke
 - Navedite, ali so prihodki dodeljeni za odhodkovne vrstice

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

Prihodkovna proračunska vrstica	Odobritve na voljo za tekoče proračunsko leto	Posledice predloga/pobude ¹⁸			
		leto 2024	leto 2025	leto 2026	leto 2027
Člen					

Za namenske prejemke navedite zadevne odhodkovne proračunske vrstice.

¹⁸ Pri tradicionalnih lastnih sredstvih (carine, prelevmani na sladkor) se navedejo neto zneski, tj. bruto zneski po odbitku 20 % stroškov pobiranja.

Druge opombe (npr. metoda/formula za izračun posledic za prihodke ali druge informacije).

4. DIGITALNE RAZSEŽNOSTI

4.1 Zahteve digitalnega pomena

Digitalne zahteve so omejene na prilagoditev in razširitev že izvedenih rešitev za programe deljenega upravljanja, in sicer sistema SFC2021. Prilagoditve bodo ustrezale opredelitvi in vključitvi posameznih prednostnih nalog v spremenjene programe.

4.2 Podatki

Potrebni podatki so razširitev in prilagoditev podatkovnega modela, ki se že izvaja za programe deljenega upravljanja. Upošteva se načelo „samo enkrat“ in ker je to razširitev obstoječe rešitve, je zagotovljena popolna ponovna uporaba obstoječih podatkov.

4.3 Digitalne rešitve

Digitalna rešitev je manjša prilagoditev platforme SFC2021, ki je orodje, ki se uporablja za vse programe deljenega upravljanja.

4.4 Ocena interoperabilnosti

Sistem SFC2021 je že vzpostavljen in ga uporabljajo vse strani. Orodje je interoperabilno z drugimi sistemi in uporablja standardne tehnike za izmenjavo informacij.

4.5 Ukrepi v podporo digitalnemu izvajanju

Potrebne spremembe sistema SFC2021 bodo načrtovane in izvedene tako, da bodo pripravljene ob sprejetju in začetku veljavnosti končne uredbe.